रैनादेवी छहरा गाँउपालिका, पाल्पा

को

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परिक्षण प्रतिवेदन

प्रमाणित गर्ने

प्रदेश सुशासन केन्द्र

लुम्बिनी प्रदेश, बांके, नेपालगञ्ज

विषय सूची

१.पृष्ठभूमी 1

२. लैससास परिक्षणको महत्व 2

३. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको उद्धेश्यहरु 2

४. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणले समेट्ने क्षेत्रहरु 3

५. लैङ्गिक परीक्षणको विधि र तरिका 4

६. लै.स.सा.स. परीक्षणका सहभागीहरु 8

७. लैङ्गिक परीक्षणको विश्लेषणका औजारहरु 11

८. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणबाट आएका मुख्य प्राप्तिहरु 11

९. लैससास बजेट परीक्षणबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समोशीकरणको अवस्था. 13

९.१ परीक्षण पश्चात सुचकाङ्कहरुले प्राप्त गरेका अंक 13

९.२ लैससास परीक्षणमा मूख्य शिर्षकहरुको माकुरे जालो 14

९.४ गाउँपालिकाले लैससास परिक्षणमा उपशिर्षकहरुमा प्राप्त गरेको नम्बरहरुको माकुरे जालो.... 16

९.५. गाँउपालिकाले लैससास परिक्षणमा उपशिर्षकहरुको प्राप्तांक स्तम्भ चित्र 18

९.६. गाउँपालिकाले लैससास परिक्षणमा उपशिर्षकहरुमा प्राप्त गरेको नम्बरहरुको सूची 18

१०. गाउँपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सबल पक्षहरु र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु 20

११. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास कार्य योजना 22

१२. निष्कर्ष 37

१३ सूझाव 37

अनुसूची १: लैगिंक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र उपसूचकले प्राप्त गरेका अङ्क 39

अनुसूची २ कार्यशाला तयारी माइन्युट 104

अनुसूची ३ पहिलो दिनको कार्यशालाको सहभागी विवरण 106

अनुसूची ४ दोस्रो दिनको कार्यशालाको सहभागी विवरण.. 107
अनुसूची ५ कार्यशालाको फोटोहरु.. 108
अनुसूचि ६ पुनराबलोकन गरेका कागजातको सूची तथा फोटोहरु 111

१.पृष्ठभूमी

नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा नै लैंगिक विभेद अन्त्य गरी समानुपातिक समावेशी र सहभागिता मूलक सिद्धान्तका आधारमा समता मूलक समाजको निर्माण गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । महिलाको हक सम्बन्धी धाराले समान वंशीय अधिकार, सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अधिकार, राज्यका सबै सरकारमा सहभागिता हुने अधिकार, सम्पत्ति तथा पारिवारीक मामिला सम्बन्धी अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदको व्यवस्था गरेको छ । यसका साथै महिला विरुद्ध हुने हिंसाजन्य कार्यहरूलाई कानून बमोजिम दण्डनीय हुने व्यवस्था गरेको छ । समानताको हकले नागरिकहरू, सामाजिक र सांस्कृतको रुपले पछाडि परेका समुदायसमेतको संरक्षण, सशक्तिकरण वा विकासको लागि संविधानमा विशेष प्रावधानहरूको थप व्याख्या गरेको छ । सामाजिक न्यायको हकले राज्यका हरेक सरकारहरूमा समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सिद्धान्तका आधारमा जनताको सहभागीताको अधिकार स्थापना गरेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धी व्यवस्था गरेको छ । त्यसैगरी वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारमा तथ्यांक अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्यांक संकलन गर्ने, विकास कार्य अन्तर्गत बालविवाह, बहु-विवाह, लैंगिक हिंसा अन्त्य गर्ने आदिको व्यवस्था गरिएको छ । स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन अन्तर्गत योजना तर्जुमा महिला तथा पिछडिएको वर्गको सहभागिता सुनिश्चित गर्दै महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने योजना छनौटमा जोड दिनुले लै.स.सा.स प्रवर्द्धन गर्ने व्यवस्था गरिएको बुझिन्छ । स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ लेगरेकोव्यवस्था अनुसार स्थानीय सरकारहरूले वर्षमा एक पटक आर्थिक वर्ष समाप्त भएकोप्रथम चौमासिक भित्र लै. स. सा. स परीक्षण गरी सक्नुपर्छ । लै. स. सा. स. परीक्षण कार्यको सहयोग तथा समन्वयका लागि स्थानीय सरकारले एक कार्यदल गठन समेत गर्नुपर्दछ ।

लैससास परिक्षणको आधारभूत मापदण्डका रुपमा पाँचवटा मूख्य शिर्षक (नीति,कानुन, योजना, संस्थागत व्यवस्था, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह, सुसाशन तथा उत्तरदायित्व) र पाँच वटा प्रमुख शिर्षकहरु भित्र २२ वटा उपशीर्षकहरु राखिएका छन् ।तिनै उपशिर्षकहरुलाई प्रष्ट बनाउनका लागि प्रत्येक उपशिर्षकमा प्रश्नहरु राखिएका छन् । तिनै प्रश्नहरुको आधारमा स्थानिय सरकारका पदाधिकारीहरु र कर्मचारीहरुसँग छलफल एवं अन्तरक्रिया सम्पन्न गरि छलफलको आधारमा उक्त वुंदामा राम्रो देखिएकोमा १, मध्यय देखिएकोमा ०.५ र सुधार गर्नु पर्ने देखिएकोमा वा सो विषय हुँदै नभएमा ० अंकहरु प्रदान गरियो र प्राप्त नतिजालाई माकुरी जालो तथा स्तम्भ चित्रको माध्यमबाट देखाइएको छ । लैससास परीक्षणको सैद्धान्तिक पक्षको अनुसरण, लैससास परीक्षण कार्यविधिको महत्वपुर्ण पाटो भएकाले यसको सफल कार्यान्वयनबाट आफ्नो लैससास क्षेत्रको विकासको उत्तरदायित्व पुरा गर्न स्थानीय सरकारलाई ठुलो टेवा पुग्ने देखिन्छ । यसैको आधारमा भविष्यको रणनीति तथा योजना तयार गर्ने कार्यका लागि यसबाट प्राप्त निष्कर्षहरूले सघाउँछन् । स्थानीय तह

लैससास परीक्षण कार्यविधि, २०७८ को अधिनमा रही पूर्वखोला गाँउपालिकाको आ.व.०७८।०७९ को लैससास परीक्षण गरि प्रतिवेदन तयार गरिएको हो ।

२. लैससास परिक्षणको महत्व

स्थानीय तहवाट प्रवाहित गरिने सवै कार्यलाई बढी प्रभावकारी बनाउन, लैङ्गिक स्थितिको पहिचान र योजनाबद्ध तवरबाट लैङ्गिक उत्तरदायी विकास प्रकृयालाई संस्थागत गर्न लैङ्गिक परीक्षणको आवश्यकता छ । स्थानीय तहले लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण कार्यविधि २०७८ ले स्थानीय तहको लैससास क्षेत्रलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिएको छ । गाउपालिकाले वस्ती स्तरबाट योजनाहरुको छनौट देखि प्राथमिकिकरणका हरेक चरणहरुमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अन्तरगत कार्यान्वयन गरिनु पर्ने क्रियाकलापहरुमा थप प्रभावकारिता ल्याउनको लागि पनि लैससास परिक्षणको आवश्यकता रहेको छ । नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैङ्गिक विभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछूतको अन्त्य गर्ने तथा आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने संकल्प गरेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धी व्यवस्था प्रस्तावनमा नै उल्लेख गरिएको छ । तत् सन्दर्भमा यस गाउँपालिकाले तर्जुमा गर्ने निति, कार्यक्रम तथा बजेट, बार्षिक योजना तर्जुमा प्रकृया, आयोजना व्यबस्थापन तथा कार्यान्वयन, र अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने क्रममा संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय सरकारले अवलम्वन गरेको राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक निति बमोजिम तय भएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण सम्बन्धि कार्यक्रमहरुको कार्यावन्यन के कस्तो अवस्थामा रहेको छ, के कस्ता पक्षहरु राम्रा छन्, के कस्ता पक्षहरु सुधार गर्नु पर्ने हुनसक्छ र कस्ता खालको कार्यक्रमहरु तर्जुमा गर्दा लैससास सम्बन्धि सवालहरु सम्बोधन गर्न सकिन्छ भनेर योजनाबद्व कार्ययोजना बनाएर अघि बढ्नको लागी यस पुर्वखोला गाउँपालिकाले लैससासको हालको अवस्था मुल्याङ्कन तथा पहिचान गर्न स्व-लेखाजोखा गर्न आवश्यक ठहर गरेको छ ।यसका साथै पालिकामा रहेको सामाजिक विकास शाखा वा गठन गरिने समिति पनि लैससासलाई कार्यान्वयन गर्ने वा लैंगिक र समावेशी मैत्री योजना निमार्ण गर्न यो परिक्षण कार्यबाट पालिकाका सामाजिक विकास शाखा लाई महत्वपूर्ण टेवा पुग्ने अपेक्षा राखिएको छ ।

३. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको उद्धेश्यहरु

- नेपालको संबिधान २०७२, स्थानीय सरकार संञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको लैङ्गिक समानता सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण निर्देशिका २०७८ ले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीय तहले अङ्गिकार गरेको नीतिगत व्यवस्था र यसको कार्यान्वयनको अवस्थाको स्व-लेखाजोखा गर्न ।
- पालिकाभित्र“लैससास” कार्यान्वयनको वर्तमान अवस्थाको बिश्लेषण गर्न ।

- पालिकाको बार्षिक निति तथा कार्यक्रममा "लैससास"का सवालहरुलाई समेट्न
- पालिकाको "लैससास" सम्बन्धि राम्रा पक्षहरुलाई अझ प्रभावकारी तवरले बढवा दिन
- पालिकाले"लैससास" सम्बन्धि सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरुलाई बिषेश कार्ययोजना बनाएर सम्बोधन गर्न ।
- पालिकाको ऐन, नियम, नियावली, निति तथा कार्यक्रमहरुलाई "लैससास" मैत्री बनाउन
- लैससास परीक्षणको नतिजाको आधारमा समस्या तथा चुनौतिहरुको पहिचान गरी समयमै समाधान गर्ने तथा भावी योजना तथा कार्यक्रमका लागि नीतिगत पृष्ठपोषण दिइ लैससास दिगो विकासका लागिकार्य योजना बनाएर काम गर्न ।

४. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणले समेट्ने क्षेत्रहरु

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गर्दा रैनादेवी छहरा गाउँपालिकामा उपलब्ध विभिन्न दस्तावेजहरुको अध्ययन गरिएको थियो । गाँउपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, बार्षिक योजना तथा विभिन्न क्षेत्रगत कार्यक्रमहरुले लैससास क्षेत्रलाई कतिसम्म सम्बोधन गरेको छ भनेर अध्ययन गरिएको थियो । यसै गरि लैङ्गिक समताको सिद्धान्त, समविकासको सिद्धान्त, समावेशीकरणको सिद्धान्त तथा लैङ्गिक उत्तरदायित्वको सिद्धान्तलाई गाँउपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमबाट आत्मसात गरिएको वा गरिनु पर्ने विषयहरुको अध्ययनको क्रममा खोजी भएको थियो । लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण कार्यबिधि २०७८ ले तोकेका क्षेत्रहरुमा नीति, कानुन, योजना, संस्थागत व्यवस्थापन, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन तथा उत्तरदायित्व मूल विषय क्षेत्र र यी क्षेत्र भित्र पर्ने पर्ने उपक्षेत्रहरु नीति कानूनमा समावेशिता, योजना तर्जूमा तथा कार्यान्वयन, वजेट तर्जूमा तथा कार्यान्वयन, कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व, कार्य प्रणाली समावेशी, समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व, कार्य प्रणालीमा समावेशीकरण, वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता, तथ्यांक सक्तलन तथा व्यवस्थापन, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, अनौपचारिक मूल्य, मान्यता, र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना, कानुनी साक्षरता, विपद् व्यवस्थापनमा समावेशिता, पूर्वाधार विकास, प्रजनन् स्वास्थ्य, शिक्षा कार्यक्रम, खानेपानी तथा सरसफाई, स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन, सुशासन, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता, सूचना तथा संचार, अनुगमन तथा मूल्यांकन र समन्वय तथा सम्वन्ध विस्तार जस्ता उपक्षेत्रहरु यस लैससास परिक्षणका अध्ययन क्षेत्रहरु रहेका छन् । यसलाइ तालिकामा यस अनुसार देखाइएको छ :

मूल विषय (सुचक)	सहायक विषय (उपसुचकहरु)
नीति, कानुन, योजना	➢ निती र कार्यमा समावेशिता सहभागिता
	➢ योजना तर्जुमा तथा कार्यन्वयन
	➢ बजेट तर्जुमा तथा कार्यन्वयन
संस्थागत व्यवस्था	➢ कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व
	➢ कार्यप्रणाली समावेशि
	➢ समिति उपसमिति र कार्यदलमा
	➢ वित्त व्यवस्था प्रणालीमा समावेशिता
	➢ तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	➢ मानव संसाधन तथा क्षमता विकास
	➢ अनौपचारिक मुल्यमान्यता र कुसंस्कार विरुद्द जनचेतना
	➢ कानुनी साक्षरता
	➢ विपत व्यवस्थापनमा समावेशिता
सेवा प्रवाह	➢ पूर्वाधार विकास
	➢ प्रजनन् स्वास्थ्य
	➢ शिक्षा कार्यक्रम
	➢ खानेपानी तथा सरसफाई
	➢ स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन
सुशासन र उत्तरदायित्व	➢ सुशासन
	➢ उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता
	➢ सुचना तथा संचार
	➢ अनुगमन तथा मुल्याङ्कन
	➢ समन्वय र सम्बन्ध विस्तार

५. लैङ्गिक परीक्षणको विधि र तरिका

लैंगिक परिक्षणका लागि यस रैनादेवी छहरागाउँपालिका पाल्पासँग प्रारम्भिक समन्वय पश्चात पालिकामा आइ लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण निर्देशिका २०७८ मा उल्लेख भए अनुसार ३ वटा चरणहरु पार गरि कार्य सम्पन्न गरिएको छ । ती चरणहरुमा :

(क) तयारी चरण

यस तयारी चरणमा सर्वप्रथम प्रमुख सहजकर्ता बाट पालिकामा आई प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र सूचना अधिकारी सँग अन्तरक्रिया गरि लैंगिक परिक्षणका लागि आवश्यक पर्ने दस्तावेजहरु संकलन गर्ने कार्य गरिएको थियो भने सो क्रममा निर्देशिकामा उल्लेख भए अनुसार गाउँपालिका उपाध्यक्षको नेतृत्वमा ३ सदस्यीय कार्यदल गठन गरि लैंगिक परिक्षणका लागि आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण तयारीका कामहरु सम्पन्न गरिएको थियो ।

लैससास कार्यदल समिति गठन

क.सं.	नाम	पद	समावेशिताको क्षेत्र
१	युवराज थापा	संयोजक (गा.पा.उपप्रमुख)	आदिवासी जनजाती
२	निशा पाण्डे	सामाजिक बिकास समिति संयोजक	ब्राहमण
३	अमृता पौडेल	लैससास प्रमुख	ब्राहमण

यसका साथै गाउँपालिकाको आ.ब.२०७८/०७९ को बार्षिक योजना, क्षेत्रगत योजना, वार्षिक प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, चौमासिक/बार्षिक समिक्षा, विकास बुलेटिन आदि दस्तावेजहरु संकलन गरिएका थिए । यी दस्तावेजहरु अध्ययन गरि कार्यान्वयन चरणमा छलफल गर्ने र सहभागीहरुलाई संकेतहरुमा अंक प्रदान गर्न सहज हुने गरि प्रशिक्षण गर्न तयारी गरिएको थियो । यसका अतिरिक्त कार्यशाला सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरु व्यवस्थापन गर्ने, संकेतहरु प्रिन्ट आउट गर्ने कार्य पनि गरिएको थियो ।

(ख) कार्यान्वयन चरण

प्रारम्भिक सूचना संकलन

गाउँपालिकामा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणका लागि भए गरेका कार्य प्रगतिहरुका विषयमा जानकारी लिनका लागि प्रमुख सहजकर्ताले अध्यक्ष,उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र सूचना अधिकारीसँग प्रत्यक्ष छलफल गरि सूचनाहरु संकलन गरिएको थिए ।

लक्षित वर्गसँग छलफल

गाउँपालिकाले विकास मूलक गतिविधिहरु सञ्चालन गर्ने क्रममा महिला, बालबालिका र अन्य लक्षित वर्गलाई के कसरी समेटेर लिएको छ भन्ने विषयमा जानकारी लिनका लागि प्रमुख सहजकर्ताले स्थानीय तहका दलित महिला सदस्य, महिला तथा बालबालिकाको क्षेत्र हेर्ने स्रोत व्यक्तिसँग छलफल सञ्चालन

गरिएको थिए । उनिहरुसँग लक्षित वर्गलाई विकासको मूलधारमा ल्याउनका लागि भइरहेका पहलहरुका विषयमा छलफल भएको थियो ।

कार्यशाला सञ्चालन

गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरु र पदाधिकारीहरुसँग अन्तरक्रियात्मक छलफल गर्ने र सो को आधारमा सहभागीहरुले लैंगिक परिक्षण गर्ने उद्देश्यले प्रमुख सहजकर्ताको नेतृत्वमा कार्यशाला सञ्चालन गरिएको थियो । यसका लागि सवै सहभागीहरुलाई आवश्यक प्रशिक्षण दिएर उनिहरुलाई लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण निर्देशिका २०७८ ले व्यवस्था गरे बमोजिम लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण किन र कसरी भन्ने विषयमा अनुशिक्षण गरिएको थियो ।

SWOT Analysis

लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणका क्षेत्रमा गाउँपालिकामा भएका अभ्यासहरुमा सवल पक्ष, सुधारात्मक पक्ष, अवसर र चुनौतीहरुका विषयमा समूह छलफल गरिएको थियो ।

समूह विभाजन र प्रश्नावलीहरुमा अंक प्रदान

लैससास कार्यविधि २०७६ अनुरुपका मूल विषय वस्तु अनुसार ५ वटा समूहमा विभाजन गरि उनिहरुलाई प्रति समूहमा छुट्याइएका प्रश्नावलीहरुमा सामूहिक छलफल गरि सहमतिमा अंक प्रदान गर्न सहजीकरण गरिएको थियो । यदि उनिहरुले प्रश्नावलीमा भएको निर्देशिका अनुसार १ वा ०.५ अंक प्रदान गरेमा त्यसका लागि सहयोगी प्रमाणहरु के के हुन आवश्यक छ भन्ने विषयमास्पष्टरुपमा सहजीकरण गरिएको थियो ।

माकुरी जालो तयार

अंक प्रदान गरे पश्चात उनिहरुले दिएको अंकको आधारमा माकुरी जालो तयार गरिएको थियो र सो को आधारमा सहभागीहरुलाई लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा गाउँपालिकाले गरेका पहलहरुमा आधारित भई सवल पक्ष, सुधारात्मक पक्ष, अवशर र चुनौतीहरु जस्ता पक्षको विश्लेषण गरिएको थियो ।

लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणमा अनुसार आगामी दिनमा गर्ने कार्ययोजना तयार

माकुरी जालोमा प्राप्त परिणामका आधारमा सवल पक्षहरुलाई अझ राम्रो गर्दै जाने र सुधार गर्नु पर्ने पक्षलाई समेट्ने गरि बार्षिक कार्ययोजना तयार गरिएको छ । यस कार्ययोजनामा गर्नु पर्ने काम, जिम्मेवारी, समय र लागत अनुमान गरिएको छ ।

(ग) प्रतिवेदन चरण

सहभागीहरुले प्रश्नावलीहरुमा दिएको अंकको आधारमा माकुरी जालो तयार गरिएको थियो भने सो माकुरी जालो सहभागीहरुसँग प्रस्तुत गरेर सवल पक्ष र सुधारात्मक पक्षहरुलाई औंल्याइ सवल पक्षहरुलाई अझ राम्रोसँग अगाडि बढाउन र सुधारात्मक पक्षहरुलाई कार्यान्वयन गर्नका लागि काम,

जिम्मेवारी, समय सीमा र अनुमानित लागतको आधारमा कार्ययोजना तयार गर्ने काम सम्पन्न गरियो । सो आधारमा समग्र लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको प्रक्रियालाई दस्तावेजीकरण गर्ने उद्देश्यले कार्य सम्पन्न प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गरियो ।

यसका साथै यस गाँउपालिकामा समग्र लैससास प्रक्रियाको कार्यान्वयनका लागि निम्नानुसारको लैससास कार्यान्वयन समिति निमार्ण गरिएको थियो ।

लैससास कार्यान्वयन समिति

क.स	नाम	पद	समावेशीकरणको क्षेत्र
१	रुक्माङ्गत भट्टराई	संयोजक (गा.पा. अध्यक्ष)	ब्राम्हण
२	युबराज थापा	सदस्य (गा. पा. उपाध्यक्ष)	जनजाती
.३	दिनेश सारु मगर	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	जनजाती
४	हुमानसिंह कार्की	सामाजिक बिकास समिति संयोजक	क्षेत्री
५	गीता राना	कार्यपालिका सदस्य	जनजाती
६	महेश बराल	,,	दलित
७	कबित खनाल	,,	ब्राम्हण
८	काँशी पौडेल	सामाजिक संस्था प्रतिनिधि	ब्राम्हण
९	मीना बराल	,,	दलित
१०	सुर्य बहादुर सोमै	,,	जनजाती
११	अमृता पौडेल	लैससास शाखा प्रमुख	ब्राम्हण

६. लै.स.सा.स. परीक्षणका सहभागीहरु

क्र.स.	नामथर	पद	लिङ्ग		सामाजिक समावेशिकरण							
			म	पु	अन्य	बा. क्षे.ठ.	जनजाति पहाड	दलित पहाड	मधेशी	मुस्लिम	अन्य पछाडि परेका सुदायहरु	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु
१	देबेन्द्र पुन	गाँउ पालिका प्रवक्ता		१			१					
२	दिनेश सारु	प्र.प्र अ.		१			१					
३	सोम बहादुर दर्लामी			१			१					
४	दान बहादुर पौडेल			१		१						
५	प्रदिप पौडेल			१		१						
६	गोबिन्द बहादुर रायमाझी	वडाध्यक्ष वडा नं. ४		१		१						

७	हुमानसिंह कार्की	वडाध्यक्ष वडा नं.		१		१						
८	दोम बहादुर घर्ती	वडाध्यक्ष वडा नं. ६		१			१					
९	रेम बहादुर राना	वडाध्यक्ष नं. ८		१			१					
१०	लक्ष्मण हिताङ्ग	कार्यपालिका सदस्य		१				१				
११	महेश बराल	कार्यपालिका सदस्य		१				१				
१२	कबिता खनाल	कार्यपालिका सदस्य	१			१						
१३	गीता राना	कार्यपालिका सदस्य	१				१					
१४	जीवन राना			१			१					
१५	काली बहादुर राना			१			१					

१६	लेख बहादुर थमी	Mis operator		१			१					
१७	हरि प्रसाद पराजुली	आलेप		१		१						
१८	नारायण मल्ल	सुचना प्रविधि अधिकृत		१		१						
१९	अमृता पौडेल	योजना अधिकृत	१			१						
२०	सुनिता पोखरेल	प्रा.स.कृषि	१			१						
२१	निशा पाण्डे	शिक्षा अधिकृत	१			१						
२२	उमा रावत	सहजकर्ता	१			१						
२३	पुष्पा पहाडी	सहजकर्ता	१					१				

जनप्रतिनिधि : १२ जना **कर्मचारी : ९ जना** **विज्ञ समुह २ जना**

७. लैङ्गिक परीक्षणको विश्लेषणका औजारहरु

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका लागि कार्यविधिमा उल्लेख गरिएका प्रमुख ५ वटा मूल विषयवस्तु र ती विषय वस्तुका पनि २२ वटा उपविषय वस्तुका १०० सुचकहरुमा सहभागीहरुले उपलब्ध गराएको अंकका आधारमा प्राप्त गरेको अंकलाई विश्लेषण गरिएको थियो । ती सूचकहरुमा अंक प्रदान गर्दा सहभागीहरुले कस्तो अवस्थामा१ अंक दिने, कस्तो अवस्थामा ०.५ अंक दिने र कस्तो अवस्थामा ० अंक दिने भन्ने विषयमा सहभागीहरुलाई स्पष्ट हुने गरि सहजिकरण गरियो । लैङ्गिग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण पश्चात नतिजा मापन गर्नका लागि माकुरे जालो र स्तम्भ चित्र औजारहरु प्रयोग गरिएको छ । गाउँपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरणको बिद्यमान अबस्था, पालिकाले यस क्षेत्रमा परिवर्तन ल्याउँन गरेका प्रयासहरु र उपलव्धिको बिश्लेषण गर्न SWOT Analysis लाइ पनि औजारकै रुपमा प्रयोग गरिएको थियो । पालिकाको लै.स.सा.स.परिक्षण पश्चात यस बिषयमा पालिकाको स्तर र स्थान कस्तो छ भन्ने कुरा पाच मूल सुचकहरु र २२ उपसुचकहरुमाहाँसिल नतिजा माकुरे जालो र स्तम्भ चित्र सहितको ग्राफमा प्रस्तुत गरिएको छ । परिक्षणको उपरोक्त नतिजालाई बिश्लेषण गर्दा सुधारका लागि अझ धेरै प्रयासहरु गर्नु पर्ने देखिन्छ । लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरणको सवाललाइ प्रभावकारी र नतिजामुखि बनाउँन बिभिन्न पालिकाहरुले लै.स.सा.स.नीति र रणनीति बनाएर कार्यान्वयन गर्ने अभ्यास गरेको पाइन्छ । यस पालिकाले पनि यस क्षेत्रमा लै.स.सा.स.निति तथा रणनीति बनाइ कार्यान्वयन गर्न सकेमा प्रस्तुत नतिजामा अग्रगामी फेरबदल गर्नमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गर्न सकिन्छ ।

८. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणबाट आएका मुख्य प्राप्तिहरु

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण प्रकृयामा जेसी सम्बन्धमा गाउपालिकाबाटभए गरेका अभ्यास र प्रयासहरु बारे अध्ययन गरिएको छ र यस सम्बन्धमा धेरै पृष्ठपोषण प्राप्त भएका छन् । गाउपालिकाले लैससास सम्बन्धमा गरेका अभ्यास, प्रयास र उपलव्धि सम्बन्धमा सफलता, चुनौतीहरु र अन्तराल विश्लेषण गरि आगामी दिनमा के काम गर्नु पर्ने हो र बिद्यमान समस्या समाधान गर्न के कस्ता प्रयास गर्न आबश्यक छ भन्ने सम्बन्धमा कार्य योजना तयार गरिएको छ । आगामी दिनमा गाउपालिकालाई लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मैत्री बनाई थप सशक्तिकरणका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि पनि परिक्षणले मार्ग प्रशस्त गरेको छ । मुख्यतया लैससास परिक्षण पश्चात निम्नानुसार उपलब्धीहरु तथा प्राप्तीहरु पहिचान भएका छन :

- निर्णय प्रक्रिया र बिकासका बिभिन्न गतिबिधिहरुमा महिला, फरक क्षमता भएका, जनजाती तथा दलित, अशक्त सबैको सहभागिता सुनिश्चित गर्नका लागि उनीहरुको क्षमता बिकास गर्ने, प्रोत्शाहन गर्ने र पैरवी गर्ने जस्ता कार्यहरु भएको देखिन्छ । शशक्तिकरण र विकासमा गरिएको यो प्रयास अत्यन्त सह्रानीय छ ।

- लैससासका ५ वटा शिर्षक २२ वटा उपशिर्षक तथा १०० वटा कार्यसुचक माथिको स्वमूल्याङ्कन र छलफल पश्चात गाउँपालिकाले नीतिगत रुपमा प्राथमिकताका आधारमा योजना बनाइ कार्यविस्तार गर्ने प्रतिबद्धता गरेको तथा गाउँपालिकामा लैससासको विषय प्रति चासो बढेको ।
- लैसासासका सुचकहरुबारे गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधी, कर्मचारी तथा सरोकारवाला निकायहरुलाई जानकारी भएको । बास्तवमा सुचकहरुको आधारमा नियमित परिक्षण गरी देखिन आएका कमि कजोरीको समयमै समाधान खोज्नु पर्ने रहेछ भन्ने अनुभुति भएको ।
- गाउँपालिकाले सामाजिक विकासका क्षेत्रको कार्यविस्तार गर्ने योजना बनाएको तथा लैससास मैत्री पूर्वाधार विकासमा ध्यानाकर्षण बढेको ।
- दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तीका लागि ध्यानाकर्षण भएको तथा लैससासको विकासका लागि मार्ग तय भएको ।
- महिलाहरुको सशक्तिकरण र क्षमता बिकासका लागि वकालत गर्ने बिषयमा सरोकारवालाहरु अझ बढी संवेदनशील भएका छन् ।
- सार्वजनिक गतिबिधि र बिषयहरुमा महिला सहभागिता उल्लेखनीय हुनु पर्नेमा सबैको सकारात्मक धारणामा परिवर्तन आएको छ ।
- लैङ्गिक हिंसाका घटनाहरुमा महिलाहरुले न्याय पाउन थालेका छन/आवाज उठाउन थालेका छन । गाँउपालिकाको न्यायिक समितिले महिला हिंसा न्युनिकरणका लागि महत्वपुर्ण योगदान पुरयाएको देखिन्छ ।
- बञ्चितिकरण र जोखिममा परेका व्यक्ति र समुदायको लागि विशेष कार्यक्रम तथा बजेटको व्यबस्था गर्ने परम्पारको शुरुआत भएको छ र सबै पक्ष यस बिषयमा सम्बेदनशील भएको देखिन्छ ।
- गाउँपालिकाले संचालन गर्ने क्षमता विकास कार्यक्रमहरुमा सहभागिहरुको छनौट गर्दा लैङ्गिक तथा सामाजिक रुपमा बहिष्करणमा परेका व्यक्ति र समुहलाई प्राथमिकता दिइएको र आवश्यकता पहिचानका आधारमा प्राथमिकीकरण गरी सहभागिता गराउँने गरिएको छ ।
- महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मुलन गर्ने महासन्धि (CEDAW) कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परीषदबाट पारित प्रस्ताव नं. १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको पनि जिम्मेवारी हो भन्ने महशुषिकरण देखिन्छ र उपरोक्त बिषयमा कायक्रम तर्जुमा गरी रकम विनियोजन गरिनु सकारात्मक पक्ष हो ।
- लिङ्ग, जात, धर्म, वर्ण र बर्गका आधारमा हुने र हुन सक्ने हिंसा विरुद्धको विभिन्न अभियान, दिवस र कार्यक्रमहरुमा बजेट बिनियोजन गर्ने र कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने शुरुआत देखिएको हुँदा यसलाइ सकारात्मक बिकासको रुपमा लिन सकिन्छ । साथै जसको सवाल उसैको सहभागिताको मान्यतालाइ अंगिकार गरेको पाइनुले यस बिषयले बिकासको मुल प्रभावीकरणमा प्राथमिकता पाएको देखिन्छ ।

- बिभिन्नअभियानहरु जस्तै महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान, किशोरी दिवस, अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस, स्वच्छ महिनावारी दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने गरेको पाइयो ।
- पालिकाका बिभिन्न शाखाहरुले सम्पन्न गर्ने काम तथा कार्यक्रमहरुको लिखित दस्ताबेजहरु अनिबार्य राख्नुपर्ने कुराको महसुश भएको छ ।
- स्थानीय तहले बार्षिक रुपमा सञ्चालन गर्ने कार्यहरुको प्रभाबकारीताका लागि स्थानीय तहले आवश्यक निति तथा नियमावलीहरु निर्माण गर्नु पर्ने कुराको महसुश भएको छ ।

९. लैससास बजेट परीक्षणबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समोशीकरणको अवस्था

प्रस्तुत तलको तालिकामा प्रत्येक उपशीर्षकहरुका सुचकांक हरुकाले प्राप्त गरेको अंकलाई तालिकामा पस्तुत गरीएको छ । जस्तै सुचकांक नम्बर १.१.१ देखि सुचकांक १.१.८ सम्मका सुचकांकहरुको पुर्णाङ्क नम्बर ८ रहेको छ भने ती सुचकांकहरुले यहाँ ४ नम्बर प्राप्त गरेका छन् , त्यसैगरी सुचकांक १.२.१ देखि १.२.८ सम्मका सुचकांकहरुले यहाँ ६ नम्बर प्राप्त गरेका छन् । तलको तालिकामा राखिएको नतिजाले पनि लैससासमा पालिकाको समग्र चित्रण गर्दछ ।

९.१ परीक्षण पश्चात सुचकाङ्कहरुले प्राप्त गरेका अंक

क.सं	सूचक र उपसूचकहरु	पूर्णाङ्क	कुल प्राप्ताङ्क
१	१.१.१-१.१.८= ६ १.२.१-१.२.८=५.५ १.३.१-१.३.४=२	२०	१३.५
२	२.१.१-२.१.४=३.५ २.२.१-२.२.४=२.५ २.३.१-२.३.४=३.५ २.४.१-२.४.४=२ २.५.१-२.५.४=३.५	२०	१५
छ३	३.१.१-३.१.८=४.५ ३.२.१-३.२.४=२.५ ३.३.१-३.३.४=२	२०	१२

	३.१.४-३.४.४=३		
४	४.१.१-४.१.४=१.५ ४.२.१-४.२.४=३ ४.३.१-४.३.४=४ ४.४.१-४.४.४=४ ४.५.१-४.५.४=२	२०	१४.५
५	५.१.१-५.१.४=२.५ ५.२.१-५.२.४=४ ५.३.१-५.३.४=३.५ ५.४.१-५.४.४=३.५ ५.५.१-५.५.४=१.५	२०	१५
	जम्मा	१००	७०

९.२ लैससास परीक्षणमा मूख्य शिर्षकहरुको माकुरे जालो

यस रैनादेवी छहरा गाँउपालिका पाल्पामा लैससास परीक्षणका क्रममा यस गाँउपालिकाको लैससास क्षेत्रको वास्तविक चित्र उतार्न सम्पूर्ण सहभागिहरुका वीच गहन छलफल र समिक्षा गरी तथा यस गाँउपालिकाले लैससासका उद्धेश्य पुरा गर्न बनाएका नीति, योजना र कार्यक्रम कार्यान्वयनको अवस्थालाई समेत आवश्यक कागजातको आधारमा मुल्यांकन गरी लैससास परीक्षणका मुख्य सूचकहरुले प्राप्त गरेको प्राप्तांकलाई माकुरे जालोमार्फत् प्रस्तुत गरीएको छ । जसमा पाँचवटा मुख्य शीर्षकहरुमा प्राप्त नतिजालाइ माकुरे जालोमा प्रस्तुत गरिएको छ । पाँचवटा मुख्य शीर्षकहरु सबैमा प्रत्यकको बराबरी २० पुर्णाङ्क रहेको छ । यस नतिजाको बिश्लेषण गर्दा गाउँपालिकाले कुनैपनि सुचकमा पुर्णता हासिल गरेको देखिदैन, यद्यपि नतिजा राम्रो र सकारात्मक छ भन्न सकिन्छ । बिद्यमान अबस्थाको राम्रो र कमजोर पक्षलाइ बिश्लेषण गर्दा गाउँपालिका लैससास नीति तर्जुमा र कार्यान्वयनमा बढी सम्बेदनशिल भएको देखियो । त्यसैगरी लैससासका दृष्टिकोण अनुसार कमजोर बर्गलाई उपलवध सेवा प्रवाह र त्यस्तो वर्गको मूलप्रवाहीकरणका लागि राम्रो प्रयासको थालनी भएको देखिन्छ । नीति नियम तर्जुमा भएर कार्यान्वयनमा सम्बेदनशिलता देखिएतापनि आबश्यक मात्रामा सेवा प्रवाह गर्न

सक्ने मानव संशाधन नहुनु, भएको मानव संशाधनको क्षमता बिकासमा आबश्यकता अनुसार पहलकदमी नहुनुले सेवा प्रवाहमा केही बाधा व्यबधानहरु उत्पन्न भएको छ भन्न सकिन्छ । त्यस्तै गरी सुशासन तथा उत्तरदायीत्व र संस्थागत व्यबस्थामा पनि तुलनात्मक रुपमा कम अंक आउँनुले पालिकाले मूलभुत बिषयहरुमा कार्ययोजना बनाइ अझ थप र उल्लेखनीय प्रयासहरु गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

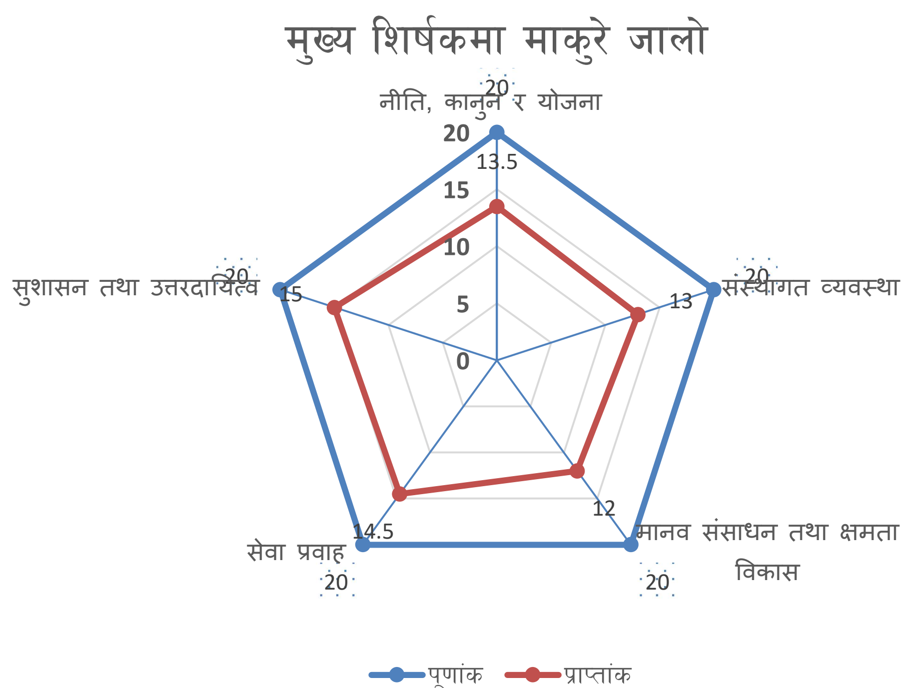

९.३ लैससास परिक्षणमा रैनादेवी छहरागाउँपालिका पाल्पाले प्राप्त गरेको मुख्य शीर्षकहरुका नम्बरहरुको स्तम्भ चित्र

माकुरे जालोमा देखिइएकै नतिजालाइ यस स्तम्भ चित्रमा समेत प्रस्तुत गरिएको छ ।

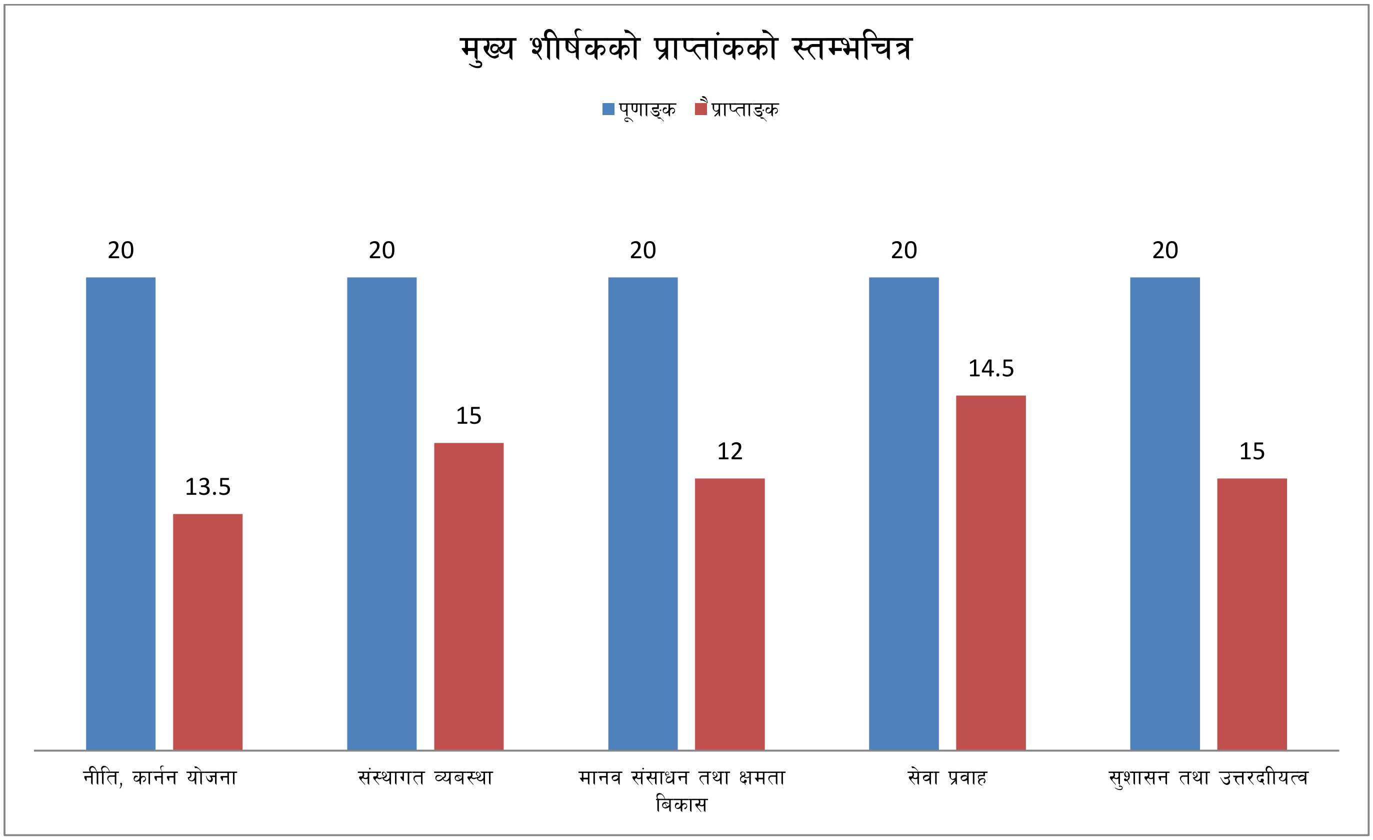

९.४ गाउँपालिकाले लैससास परिक्षणमा उपशिर्षकहरुमा प्राप्त गरेको नम्बरहरुको माकुरे जालो

माथि ९.२ मा उल्लेख गरिएको माकुरे जालो र स्तम्भ चित्रमा मूल पाँचवटा सुचकहरुको समग्र नतिजालाई प्रस्तुत गरिएको छ भने सोही प्रकृया पुरा गरी सम्पूर्ण सहभागिहरुका विच गहन छलफल र समिक्षा गरी यस गाँउपालिकाले लैससास का उद्धेश्य पुरा हुनेगरी बनाएका नीति, योजना र कार्यक्रम कार्यान्वयनको अवस्थालाई समेत आवश्यक कागजातको आधारमा मुल्यांकन गरी लैससास परीक्षणका उपसूचकहरुले प्राप्त गरेको प्राप्तांकलाई माकुरे जालोमा प्रश्तुत गरीएको छ ।

जसमा पाँचवटा मुख्य शीर्षकका २२ वटा उपशीर्षकहरुलाई माकुराको जालोको आकारमा चित्र बनाईएको छ । २२ वटा उप शीर्षकहरु सबैका फरक फरक पुणांङ्क रहेको छ । पुणाङ्क ४ देखि ८ सम्मका उपशीर्षहरु रहेका छन् ।

मूल बिषयको नतिजा जुन माथि माकुरे जालो र स्तम्भ चित्रमा देखाइएको छ, उपबिर्षकहरुको नतिजापनि त्यस्तै आएको छ । यसले गाउँपालिकाले लैससास सम्बन्धमा अझ धेरै प्रयासहरु गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

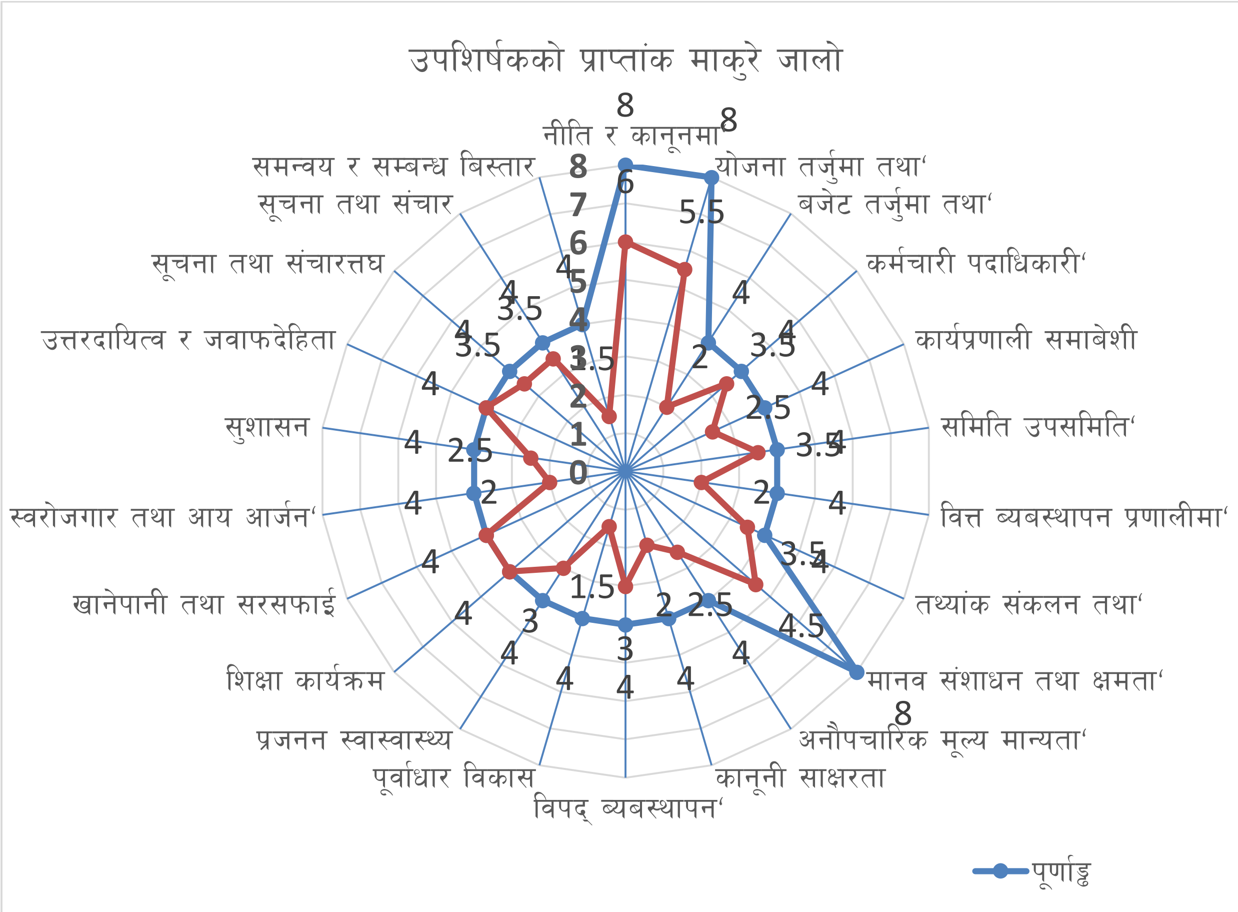
उपशिर्षकको प्राप्तांक माकुरे जालो
नीति र कानूनमा
योजना तर्जुमा तथा‘
बजेट तर्जुमा तथा‘
कर्मचारी पदाधिकारी‘
कार्यप्रणाली समाबेशी
समिति उपसमिति‘
वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा‘
तथ्यांक संकलन तथा‘
मानव संशाधन तथा क्षमता‘
अनौपचारिक मूल्य मान्यता‘
कानूनी साक्षरता
विपद् व्यवस्थापन‘
पूर्वाधार विकास
प्रजनन स्वास्वास्थ्य
शिक्षा कार्यक्रम
खानेपानी तथा सरसफाई
स्वरोजगार तथा आय आर्जन‘
सुशासन
उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता
सूचना तथा संचारत्तघ
सूचना तथा संचार
समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार
पूर्णाङ्क

९.५. गाँउपालिकाले लैससास परिक्षणमा उपशिर्षकहरुको प्राप्तांक स्तम्भ चित्र

माथि माकुरे जालोमा प्रस्तुत गरिएको नतिजा र विवरणलाइ जस्ताको तस्तै यो स्तम्भ चित्रमा पनि प्रस्तुत गरिएको छ ।

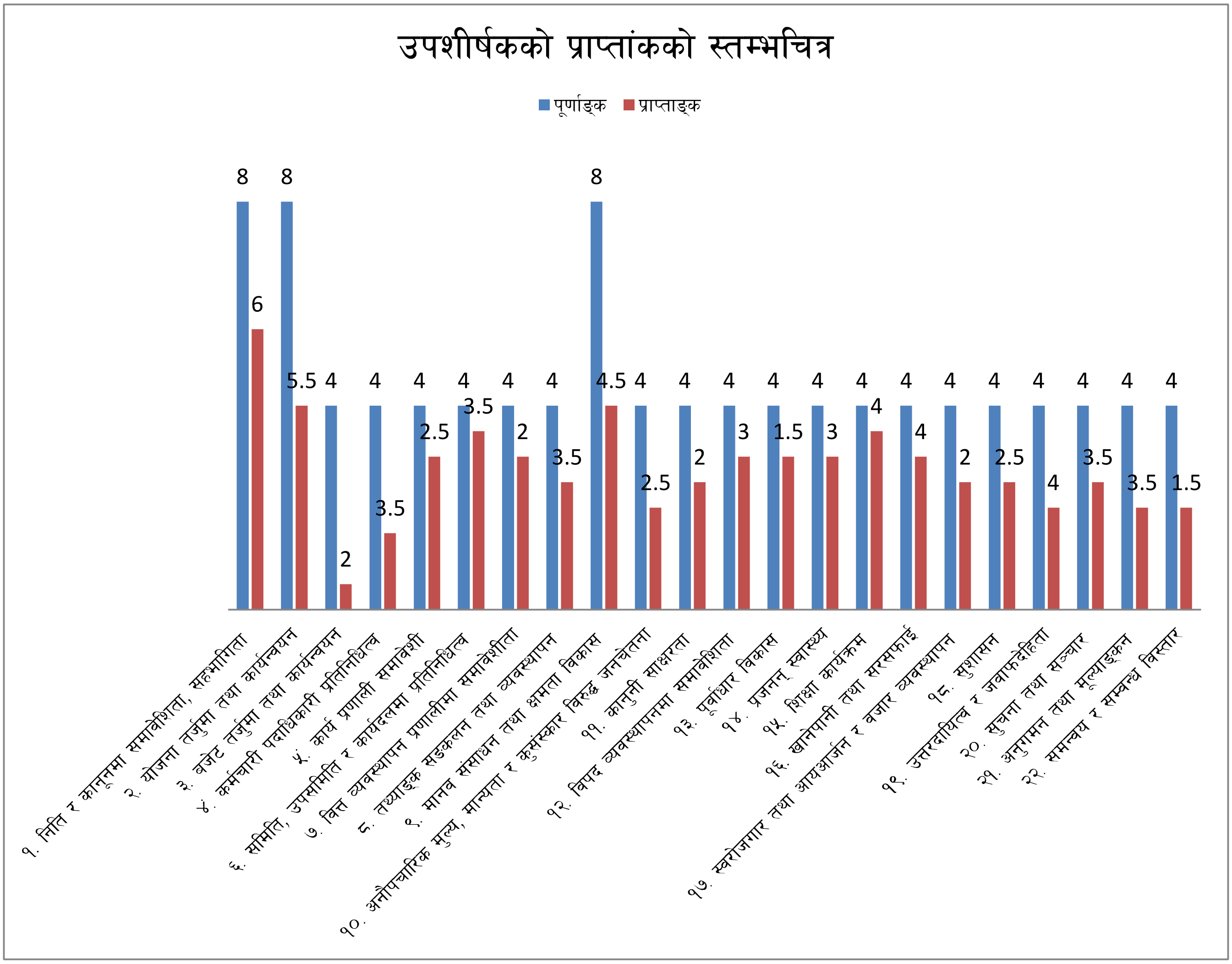

९.६. गाउँपालिकाले लैससास परिक्षणमा उपशिर्षकहरुमा प्राप्त गरेको नम्बरहरुको सूची

यस गाँउपालिकाको लैससास परिक्षण पश्चात प्रत्यक मुख्य शीर्षकहरुका उपशीर्षकहरुले प्राप्त गरेको नतिजालाई र प्रत्येक मुख्य शीर्षकहरुको कूल प्राप्तांकलाई स्पष्ट संग थाहा पाउनको लागि मुख्य शीर्षकभित्रका उपशीर्षकहरुको पुर्णाङ्क र तिनि उपशीर्षकहरुले प्राप्त गरेको नतिजालाई र त्यसको मध्यभागको अन्त्यमा छुट्टै मुख्य शीर्षकको प्राप्तांकलाई टेबलमा राखी अन्त्यमा प्रत्यक मुख्य शीर्षकहरुले प्राप्त गरेको नतिजालाई जोडेर निम्नानुसार प्रस्तुत गरीएको छ ।

मुख्य शीर्षकहरु	उपशीर्षकहरु	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
नीति, कानुन, योजना	१. निति र कानूनमा समावेशिता, सहभागिता	८	6
	२. योजना तर्जुमा तथा कार्यन्वयन	८	5.5
	३. बजेट तर्जुमा तथा कार्यन्वयन	४	2
	जम्मा	२०	13.5
संस्थागत व्यवस्था	४. कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	3.5
	५. कार्य प्रणाली समावेशी	४	2.5
	६. समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	3.5
	७. वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीता	४	2
	८. तथ्याङ्क सङकलन तथा व्यवस्थापन	४	3.5
	जम्मा	२०	15
मानव संसाधन तथा क्षमता बिकास	९. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	4.5
	१०. अनौपचारिक मुल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४	2.5
	११. कानुनी साक्षरता	४	2
	१२. विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	3
	जम्मा	२०	12
सेवा प्रवाह	१३. पूर्वाधार विकास	४	1.5
	१४. प्रजनन् स्वास्थ्य	४	3
	१५. शिक्षा कार्यक्रम	४	4
	१६. खानेपानी तथा सरसफाई	४	4
	१७. स्वरोजगार तथा आयआर्जन र वजार व्यवस्थापन	४	2
	जम्मा	२०	14.5
सुशासन तथा उत्तरदायित्व	१८. सुशासन	४	2.5
	१९. उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	4
	२०. सुचना तथा सञ्चार	४	3.5

	२१. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४	3.5
	२२. समन्वय र सम्वन्ध विस्तार	४	1.5
	जम्मा	२०	15
		१००	70

१०. गाउँपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सबल पक्षहरु र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु

यस गाउँपालिकाको लैससास परिक्षण गर्दा बिभिन्न बिधि प्रकृयाहरु अबलम्बन गरिएको छ। लैससासमा गाउँपालिकाको बर्तमान अबस्था पत्ता लगाउँन र अबस्थाको बारेमा सहभागि तथा गाउँपालिकाका सरोकारवालाहरुलाइ अनुभुति गराउँन पालिकामा रहेका दस्तावेजहरुको अध्ययन, बिभिन्न लक्षित समूह छलफल र अबस्था बिश्लेषणको बिधि अपनाइएको थियो। सवल पक्ष (S), कमजोर पक्ष (W), अबसरहरु (O) र बाधाहरु (T) -(SWOT) बिश्लेषण समेत गरियो। बिश्लेषणबाट प्राप्त नतिजालाइ तलको तालिकाम खासगरी लैससासमा गाउँपालिकाको सवल पक्ष र सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरु उल्लेख गरिएको छ।

सवल पक्षहरु	सुधारात्मक पक्षहरु
• गाँउपालिकाकाको वार्षिक योजनामा लैङ्गिक तथा सामाजिकरुपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको उत्थानका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम तथा वजेटको ब्यवस्था गरिएको। • सरोकारवालाहरुको सहभागितामा लैससास सम्वन्धी छलफल, सिकाई आदानप्रदान हुने गरेको।	• कानुन तथा नीति निर्माणको क्रममा लाभग्राही विशेषतः महिला तथा सामाजिकरुपमा बञ्चितिमा परेको समुदायका सुझाव लिने संयन्त्र तयार गर्नु पर्ने • स्वीकृत भएका कानुनहरु र नीतिहरुका बारेमा पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुकालागि अभिमुखिकरणको ब्यवस्था गर्नुपर्ने
• बस्तीस्तरको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सबै प्रकारका लिङ्ग र समुदायको सहभागिता रहने गरेको। • लैससास लक्षित कार्यक्रम र बजेट बिनियोजनमा सम्बेदनशिलता रहेको।	• आवधिक योजना तयार गरी उद्देश्य, रणनीति तथा नतिजामा लैगिक तथा सामाजिकरुपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको आर्थिक तथा सामाजिक हैसियतमा परिवर्तन एवम् रुपान्तरण ल्याउन आवश्यक कार्यक्रमहरु तय गर्नु

	पर्ने ● आवधिक तथा क्षेत्रगत योजना तर्जुमा गर्दा गाउँ पाश्र्वचित्रवाट प्राप्त लिङ्ग, उमेर, भूगोल, जातजाति, भाषा, सस्कृति, वर्ग, अपाङ्गता भएका व्यक्ति आदि अनुसारको अवस्था विश्लेषण गरि आवश्यकता पहिचान गर्नुपर्ने
● उपभोक्ता समिति गठन गर्दा आम भेलामा कर्मचारी तथा महिला वडा सदस्यहरुको सहजीकरण भुमिका रहेको । ● वार्षिक योजनामा लैङ्गिक तथा सामाजिकरुपमा वहिष्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको उत्थानका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम तथा वजेटको कार्यान्वयन भएको ।	● सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समितिले अनुगमनका सूचकहरु वनाउदा लैससास सम्वन्धी सूचकहरु समावेश गरी चेकलिष्ट तयार गर्नु पर्ने । ● सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा लैंगिक तथा सामाजिकरुपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहलाई लागत अनुरुप पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरी प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नु पर्ने ।
● गाँउपालिका मा स्थानीय सरकारको संस्थागत स्व- मूल्याङ्कन गरी क्षमता विकास कार्ययोजना बनाईएको छ ।	● गाँउपालिका का पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास तालिममा लैससास सम्वन्धी छुट्टै विषय राखि तालिम दिने ब्यवस्था गर्नु पर्ने
● लैससासको विषयलाई अब आएर केवल लैंगिक समानताको विषयका रुपमा मात्र नबुझी समग्र समृद्धीको विषयका रुपमा ग्रहण गरी सोहिनुसार अनुसरण गर्ने प्रयास भएको देखिएको ।	● अन्taराष्टिय स्तरमा भएका लैससासका विषयसंग सम्बन्धित कानुनि प्रावधान र प्रतिवद्धताहरुमाथी अनुशिक्षण तथा अभिमुखिकरणहरु संचालन गरी बुझाइ बिकास गर्ने र धारणामा परिवर्तन गर्ने कार्यक्रम आबश्यक छ ।

११. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास कार्य योजना

		अवस्था सुधारका लागि आवश्यक कृयाकलाप	कृयाकलाप संचालन गर्ने जिम्मेवारी			समयावधि	थप दायित्व पर्ने । नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयन कर्ता		पर्ने	नपर्ने
१. निति, कानून र योजना २०								
	१३.५	.१.२.१आवाधिक योजना र बार्षिक योजना तथा कार्यक्रममा लैंगिक तथा समावेशि विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उलब्धीका लागि लक्षहरु समावेश गर्नुपर्ने ।	लैससास विभाग	कार्यपालिका	कार्यपालिका	२०८० माघ मसान्त		
		१.२.६ स्थानिय सरकारले दीगो विकासका लक्षहरु विशेष गरेर लक्ष ५को लैंगिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन गर्नुपर्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	विधान समिति	२०८० माघ मसान्त	लैससास श्रोत व्यक्ति र बजेट रु. २००,०००।	
		१.१.१.२ लैससास कार्यान्वयन समिति कृयाशील बनाउना समितिको नियमित बैठक संचालन गर्ने	महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	लैससास समिति	२०८० नियमित	खाजा	

		१.१.१.३ हालसम्म स्वीकृत भएका कानुनहरु र नीतिहरुका बारेमा पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुका लागि अभिमुखिकरण तथा समान बुझाई गर्नको लागी अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	लैससास समिति	२०८० माघ मसान्त	लैससास श्रोत व्यक्ति र बजेट रु. २००,०००।	
		१.१.२ स्थानिय सरकारले आफ्ना नीति,कानुन योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडी लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा गर्नुपर्ने ।						
		१.१.२.१ नीति कानून योजना जारी गर्नुभन्दा अगाडी लैससासको लेखाजोखा गर्नुपर्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	विधान समिति	२०८०चैत्र मसान्त	लैससास श्रोत व्यक्ति र बजेट रु. १००,०००।	
		१.१.२.२ वार्षिक योजना तर्जुमा गर्दा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (GRB) तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन गरी कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने ।	लैससास समिति महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	लैससास समिति , योजना शाखा र सामाजिक बिकास शाखा	२०८० माघ मसान्त		

		१.१.४ स्थानिय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैंगिक परिक्षण तथा सामाजिक समाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै बनाउनुपर्ने ।						
		१.१.४.१ पालिकाले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परिक्षण गरी ऐन नियम, कार्यविधि तयार गर्ने ।	लैससास समिति , समाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	लैससास समिति , समाजिक विकास शाखा र विधान समिति	२०८० माघ मसान्त	लैससास श्रोत व्यक्ति र बजेट रु. १००,०००।	
		१.१.४.२ स्थानिय सरकारले महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैंगिक परिक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने अलग्गै कानुन बनाउनुपर्ने	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	लैससास समिति , समाजिक बिकास शाखा	२०८० माघ मसान्त	लैससास श्रोत व्यक्ति र बजेट रु. १००,०००।	
		१.१.६ संघिय कानुनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानिय स्तरमाा महिला तथा वञ्चितिमा परेको समुदाय माथी हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाउनुपर्ने						
		१.१.६.१ संघिय कानूनले व्यवस्था गरेको स्थानिय स्तरमा महिला तथा वञ्चितिमा परेका समुदायमाथीको विभेदका	लैससास समिति,	कार्यपालिका	कार्यपालिका समिति	२०८० माघ	श्रोत व्यक्ति	

		बारेमा सम्पुर्ण कर्मचारी र पदाधिकारी लाई अभिमुखिकरण गर्ने ।		समिति	समाजिक विकास शाखा	मसान्त ,		
		१.१.६.१ संघिय कानूनले व्यवस्था गरेको स्थानिय स्तरमा महिला तथा वञ्चितिमा परेका समुदायमाथीको विभेदका बारेमा सम्पुर्ण कर्मचारी र पदाधिकारी लाई अभिमुखिकरण गनटोल फ्रि नंम्बर र संचार संयन्त्रको स्थापना गरीपुर्ण रुपमा पालना गर्ने गराउने ।	लैससास समिति, महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका समिति	न्यायिक समिति	२०८० माघ मसान्त ,		
		१.२ योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वय **१.२.१ आवाधिक योजना र वार्षिक कायक्रममा लैंगिक तथा समावेशी विकासका कार्यक्रम तथा नीती कार्यक्रममा मापनयोग्य उपलब्धी समावेश गनुर्पे ।**						
		१.२.४. महिला तथा बञ्चितिमा परेकाहरुको आवश्यक्ताका आधारमा रणनीति योजना बनाउने ।						
		१.२.५. योजना बनाउदा महिला पुरुषको अलग अलग अवस्था विश्लेषणका आधारमा योजना बनाउने ।						
		१.२.२ स्थानिय सरकारले बजेट सिमा निर्धारण गर्दा लैससास मैत्री अवस्थाको विश्लेषण गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्ट्याउनुपर्ने ।						

		१.२.६.१स्थानिय निकायका सम्पूर्ण पदाधिकारी र कर्मचारीहरुलाई दीगो बिकास का लक्ष्यका बारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	समाजिक बिकास शाखा	कार्यपालिका समिति	लैससास समिति,	२०८० कात्तिक मसान्त	श्रोत व्यक्ति	
		१.२.८ स्थानिय सरकारका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहको अनिवार्य कम्तिमा ४० प्रतिशत सहभागिता र मुख्य पदमध्य एउटामा अनिवार्य महिलाको सहभागिता गराउनुपर्ने ।						
		१.३.१ वजेट तथा योजना तर्जुमा गर्नुभन्दा अगाडी लक्षित समुदायको समस्या केलाउन उक्त वर्गसंग समुहत छलफल गर्ने ।						
		१.३.२.१ सामाजिक समावेशी वजेट निर्माण एवं परिक्षण नियमित रुपमा गनुपर्ने ।	समाजिक बिकास शाखा लैससास समिति,	कार्यपालिका समिति	योजना शाखा तथा लेखा शाखा	निरन्तर		
		१.३.३. लैससास पक्षिणपछि क्षमता विकास कार्ययोजनाका लागि बजेट विनियोजन गर्नुपर्ने ।						
		१.३.४.१ स्थानिय सरकारले लक्षित समुहकोहरुको लागि ५० प्रतिशत वजेट विनियोजन गरी आर्थिक वर्षभित्रै खर्च	समाजिक बिकास शाखा लैससास	कार्यपालिका	योजना शाखा तथा			

		गरीसक्ने ।	समिति,	समिति	लेखा शाखा			
२. संस्थागत व्यवस्था २०								
	१३	२.१.१.१ स्थानिय सरकारले निर्णायक तहमा वा स्थानिय तहमा महिला र पुरुषको ५० प्रतिशत वरावरी प्रतिनिधित्व अनिवार्य गराउने ।	लैससास समिति, र महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास शाखा र अध्यक्ष २०८० माघ मसान्त			
		२.१.२.१गाँउपालिकाले कर्मचारी पदपुर्ति गर्दा लैससास मैत्री हुनेगरी गर्ने ।	लैससास समिति, महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास र विधान शाखा	नियमित २०८० माघ मसान्त		
		२.१.३.१ गाँपालिकाले स्थानिय तहमा सेवा प्रदान गर्न स्थानिय भाषा संस्कृति बुझ्केको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधिमार्फत दिने व्यवस्था मिलाउने ।	लैससास समिति, महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास शाखा	नियमित	२०८० माघ मसान्त	
		२.१.४.१ स्थानिय सरकारले जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीरुलाई अवसर प्रदान गर्दा लक्षित वर्गलाई अग्र भाग प्रदानहुनेगरी विभेदको नीति लिनुपर्ने ।	लैससास समिति,	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास शाखा			

		२.२.१.१. लैंगिक विभेद अन्त्य गर्न लैससास रणनीति योजना तयार गर्ने ।	लैससास समिति,	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास शाखा	, नियमि२०८०माघ मसान्त	२०८० माघ मसान्त	
		२.२.२.१ स्थानिय तहमा लैंगिक हेल्पडेस्क स्थापना गर्ने ।	लैससास समिति,	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास शाखा	२०८० माघ मसान्त		
		.२.३.१ स्थानिय सरकारले कार्यालयमा हुनसक्ने कुनैपनि दुर्व्यवाहारको अन्त्यका लागि आचारसहिंता बनाएर लागु गनुपर्ने ।	लैससास समिति, र महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका समिति	सबै बिकास शाखा			
		२.२.४ वडामा योजना छनौट गर्दा लक्षित वर्गको सक्रिय सहभागिता गराउनुपर्ने ।					२०८० माघ मसान्त	
		२.२.४.१ लैससास समितिमा लक्षित वर्गको उचित सहभागिता गराई योजना सम्बन्धी छलफलमार्फत् योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका समिति	योजना शाखा र महिला तथा बालबालिका शाखा	२०८० माघ मसान्त		

		२.४.१ स्थानिय तहमा महिला सिप र नेतृवत्व विकासका लागि छुट्टै कोष स्थापना गनुपर्ने ।						
		२.५.१.१ स्थानिय सरकारले स्थानिय स्तरका सूचना तथ्यांक संकलन गरी निरन्तर अद्यावधिक गर्ने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	प्रमुख प्रशसाकिय अधिकृत	नियमित		
		२.५.२.१ स्थानिय सरकाले तत्थ्यांक संकलन गर्दा बरोजगार तथा गरीवको पहिचान गरी छुट्छुटै नक्सांकन गर्ने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	प्रमुख प्रशसाकिय अधिकृत	नियमित		
		२.५.३.१ स्थानिय सरकाले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारीत योजना निमार्ण गर्ने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	प्रमुख प्रशसाकिय अधिकृत	नियमित		
३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास २०								
	१२	३.१.२.१ स्थानिय तहका सम्पूण पदाधिकारी हरुलाई लैससास सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	योजना शाखा र आर्थिक बिकास	२०८० माघ मसान्त		

					शाखा			
		३.१.३. लैससास कार्यान्वयन सम्बन्धी तालिममा लैंगिक सम्बेदनशिल भाषाको प्रयोग गर्ने ।						
		३.१.६.१ गाँउपालिकामा मानव संशाधन विकास केन्द्र स्थापना गर्ने ॥	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास शाखा			
		३.१.७.१ लक्षित समुदाका लागि लोकसेवा तयारी कक्षा संचालन गर्ने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास शाखा	, नियमि२०८०माघ मसान्त त	२०८० माघ मसान्त	
		३.१.८.१ महिला विकासका लागि भएका बेईजिंग घोषणापत्रका बाह्रवटा प्रतिवद्धताका बारेमा स्थानि स्थानिउ तहका पदाधिकारीहरुलाई अभिमुखिकरण संचालन गर्ने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास शाखा	, नियमित		
		३.२.२.१ लैंगिक हिंसारहित गाँउ घोषणा तथा हिंसा विरुद्ध सून्य सहिष्णुता अपनाउने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास शाखा	, नियमि२०८०माघ		

						मसान्त		
		३.२.३.२बाल हेल्पलाइन १०९८, बालबालिका हराएमा वा भेटिएमा १०४, महिला तथा बालबालिकामाथि हुने हिंसाको बारेमा उजुरी गर्न सकिने राष्ट्रिय महिला आयोगको टोल फ्रि नं. ११४५, घरेलु हिंसा जस्ता उपयोगी जानकारीहरु समुदायस्तरसम्म प्रभावकारी ढंगबाट सूचना प्रवाह गर्न स्थानीय संयन्त्र प्रयोग गरी लाभग्राहीहरुलाई सूचना प्रवाह गर्ने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास शाखा	२०८० मंसिर मसान्त , नियमित		
		३.२.४.१ सबैखाले कुसंस्कारका विरुद्ध जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास शाखा	२०८० मंसिर मसान्त , नियमित		
		३.३.२.१ कार्यपालिका सदस्य र सबै मुख्य कर्मचारीहरुलाई कानूनको मस्यादा निर्माणसम्बन्धी अभिमुखिकरण गराउने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	समाजिक बिकास शाखा	२०८० मंसिर मसान्त , नियमित	श्रोत व्यक्ति	
४ सेवा प्रवाह २०								
	१४.५	४.१.१ स्थानिय सरकारद्द्वारा निर्माण गरिने भवनको डिजाईन गर्दा अपांग तथा बालमैत्री बनाउने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	भौतिक तथा पूर्वधार बिकास	नियमित		

					शाखा			
		४.१.३.१ स्थानिय सरकारद्वुवारा निर्माण गरिने १५०० प्लीन्थभन्दा बढी क्षेत्रफल भएका भवनको डिजाईन गर्दा अपांग तथा बालमैत्री बनाउने	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	भौतिक तथा पूर्वधार बिकास शाखा	नियमित		
		४.१.४.१ स्थानिय सरकारले महिला बालबालिका लक्षित वैकल्पीक उर्जा स्रोत प्रयोग गर्ने वातावरण बनाउने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	भौतिक तथा पूर्वधार बिकास शाखा	नियमित		
		४.२.१.१ गर्भवति तथा सुत्केरी महिलालाई जोखिमयुक्त कामबाट बचाउने तथ प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	सामाजिक बिकास शाखा	२०८० फाल्गुन, नियमित		
		४.२.२.१ स्थानिय तहको कार्यालय स्थल वरीपरी स्तनपान कक्ष स्थापना गर्ने	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	सामाजिक बिकास शाखा	२०८० फाल्गुन, नियमित		
		४.३.३ स्थानिय तहले आफ्नो आवश्यक्ताका आधारमा						

		निरक्षरता सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।						
		४.४.३.१ प्रत्यक घरमा फाहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	सामाजिक तथा योजना बिकास शाखा	२०८० चैत्र , नियमित		
		४.५.२.१ बेरोजगारी सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	आर्थिक बिकास शाखा तथा रोजगार संयोजक	२०८० चैत्र , नियमित		
		४.५.४ विपन्न वर्गको सहुलियतका लागि सुपथ मुल्य वा सहकारी पसल संचालन गर्ने ।						
५.सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०								
	१५	५.१.२.१ स्थानिय सरकारले लक्षित वर्गलाई अग्राधिकार सहित भ्रष्टाचारमा सुन्य सहनशिलता अपनाउने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	सामाजिक तथा योजना बिकास शाखा	२०८० चैत्र , नियमित		

		५.१.३ महिला विकास का लागि बेइजिंग घोषणापत्रका बाह्रवटा प्रतिवद्धतासम्बन्धी अभिमूखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने ।						
		५.१.४ संयुक्त राष्टसंघिय बालअधिकार महासन्धी १९८९ का प्रतिवद्धता कार्यान्वयन का लागि रकम विनियोजन गर्ने ।						
		५.२.२. स्थानिय सरकारले गर्ने सामाजिक परिक्षणमा पछाडि परेको वर्गको अनिवार्य सहभागिता गराउने ।						
		५.२.३. सार्वजानिक सुनुवाइ गर्दा लक्षित वर्गको आवाज सम्वोधन गर्ने ।						
		५.२.४. स्थानिय सरकारले बनाएका आचारसहिंता कार्यान्वयनमा अनिवार्य ल्याउने ।						
		५.३.१. स्थानिय सरकारले नियमित वार्षिक कार्यक्तक्रम सार्वजानिक गर्दै उक्त कार्यक्रममा लक्षित वर्गको आवश्यक्ता सम्वोधन गर्ने ।						
		५.३.२. स्थानिय सरकारले स्थानिय सूचना स्थानिय भाषामा प्रशारण गर्ने ।						
		५.३.३. स्थानिय सरकारले संचार माध्यममा सूचना सम्प्रेषण गर्दा लैससास मैत्री सूचना प्रशारण गर्ने ।						

		५.३.४.१ सबैखाले विपन्न वर्गको सूचना स्रोत र साधनमा तथा सचेतनामा वृद्धी भए नभएको तत्थ्यांक संकलन गर्ने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	सामाजिक बिकास शाखा	नियमित		
		५.४.१.१ कार्ययोजनाको परिणाम सूचक तयार गर्ने तथा अनुगमनका सूचकहरु वनाउदा लैससास सम्वन्धी सूचकहरु समावेश गर्ने र अनुगमन प्रतिवेदन कार्यपालिकामा छलफल गर्न ब्यबस्था मिलाउने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	सामाजिक बिकास शाखा	नियमित		
		५.४.२.१ स्थानिय सरकारले संचालन गरेका कार्यक्रहरुको अनेगमन गरी लक्षित वर्गले प्राप्त गरेको लाभ हानीको मुल्यांकन गर्ने	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	सामाजिक तथा योजना बिकास शाखा	२०८० चैत्र , नियमित		
		५.४.३. स्थानिय सरकारको समिक्षा वैठकमा लक्षित वर्गको सहभागिता गराउने ।						
		५.४.४. कार्यक्रमको अनुगमनपछि सिकेका पाठहरु कार्यक्रममा समावेश गर्ने ।						
		५.४.४.२ सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा लैंङ्गिक तथा सामाजिक रुपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहलाई लागत अनुरुप पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गर्ने तथा स्थानीय तहले रुपान्तरणीय विकासको लागि सबै वर्ग वा व्यक्तिहरुलाई	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	सामाजिक बिकास शाखा	नियमित		

		ज्ञान तथा सीप विकास गर्नको लागि गा.पा.ले कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।					
		५.५.१ स्थानिय सरकारले संघ र प्रदेशले निमार्ण गरेका नीतिहरुलाई कार्यान्वयनमा सहकार्य गर्ने ।					
		५.५.२. पालिकामा लैससास कार्यान्वयनका लागि सरोकारवाला निकायहरुविच संजाल बनाउने ।					
		५.५२.२नियमित रुपमा सबै प्रकारका सरोकारवालाहरुको सहभागितामा लैससास सम्वन्धी छलफल, सिकाई आदानप्रदान गर्ने तथा यस्ता सिकाईहरु कार्यक्रम र योजना तयार वा नीति निर्माण गर्दा सरोकारवाताहरुको सहभागीता गर्ने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	सामाजिक बिकास शाखा	नियमित	सम्बन्धित सरोकारवाला	
		५.५.३.१ सरोकारवाला निकायहरुविच लैससास सम्बन्धी कार्यगत सन्जाल बनाउने ।	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	सामाजिक बिकास शाखा	नियमित	सम्बन्धित सरोकारवाला	
		1. ५.५.४ महिला विरुद्ध हुने सबैप्रकारका भेदभाप उन्मुलन गर्ने महासन्धी कार्यान्वयनका लागि तयार गरिउको राष्टसंघिय सुरक्षा परिषदबाट पारित प्रश्ताव नं १३२५ र१८२० कार्यान्वयन योजना बनाउने	लैससास समिति	कार्यपालिका समिति	सामाजिक बिकास शाखा	नियमित	पदाधिकारी र कर्मचारी	

१२. निष्कर्ष

यस गाँउपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गर्नका लागि प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठानबाट खटाईएका विषय विज्ञको सहयोगमा एक कार्यदल गठन गरे पश्चात परिक्षणका लागि आवश्यक तयारी सहित धेरै चरणहरुमा अध्ययन, छलफल तथा अन्तरक्रियाहरु सफलता पुर्वक सम्पन्न भएका थिए । कार्यदल र विज्ञको सहयोगमा नगरपालिकाकाका विषयगत शाखाका कर्मचारीहरु तथा अन्य पदाधिकारीहरु संग छलफल गरी गाँउपालिकामा लैगिक संवेदनशीलताको विषयलाई अध्ययन गरेको थियो । यसै क्रममा गाँउपालिकाकामा उपलब्ध नीति तथा कार्यक्रम लगायतका अन्य कार्यविधि एवं दस्तावेजहरु अध्ययन समेत गरिएको थियो । गाँउपालिकाबाट सञ्चालन भइरहेका योजनाहरुका उपभोक्ता समितिहरुमा लैगिक संवेदनशीलता कार्यान्वयनको प्रभावकारितालाई लक्षित समुहमा छलफल गरि अध्ययन गरिएको थियो । लैससास परिक्षणलाई विभिन्न चरणमा सम्पन्न गरिएको थियो । लैससास परिक्षण पश्चात यो गाँउपालिकामा निम्नानुसारको अवस्था देखिन्छ ।

- यस गाँउपालिकाले अन्य शीर्षकहरुको तुलनामा निति कानून योजनाको क्षेत्रमा केहि उपलब्धी हासिल गरेको दखिन्छ ।
- सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी वनाउने प्रयास भएतापनि समान र समावेशी सहभागिताको सवालमा अपेक्षित र आवश्यकिय निर्णय प्रत्रियामा कमजोरी देख्न सकिन्छ ।
- लैससास परिक्षणको विषयलाई गम्भिरतापूर्वक वा चासो दिएर परिक्षण कार्यमा जनप्रतिनिधिहरुको सहभागिता जनाउने सवालमा वा लैससासको विषयलाई महत्व दिने कुरामा पालिका का जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुमा थप सक्रियताको खाँचो रहेको छ।
- समग्रमा लैससासको कार्यान्वयन प्रक्रिया र परिक्षणको विषय यस गाँउपालिकाको प्राथमिकता र चासोको रुपमा सुरुवात हुनु सकारात्मक पक्ष रहेको छ ।

१३ सूझाव

- नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन र लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण निर्देशिकामा तोकिएका प्रावधानहरुको अधिनमा रहि गरिएको लैससास परिक्षण कार्यक्रमले यस गाँउपलिकामा विभिन्न चरणमा पालिकाका पदाधिकारीहरु, कर्मचारीहरु तथा सेवाग्राहीहरुको विचार तथा राय लिएको थियो । यो आफैमा सकारात्मक सुरुवात पनि हो । तथापी केहि कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरु कार्यक्रममा सहभागी हुन सकेनन् । आगामी वर्ष लैससास परिक्षण गर्दा खेरी सवै कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुको अनिवार्य उपस्थिति तथा सहभागिता गराउन आवश्यक देखिन्छ । यसका अतिरिक्त गाँउपालिकाको लैससासको समग्र विषय तथा कार्यान्वयनको सर्न्दभमा केहि निम्न सुझावहरु दिनु उपयुक्त हुन्छ ।
- गाँउपालिकामा अनिवार्य लैससास विभाग गठन गर्नुपर्ने,

- लैससास कार्यान्वयनको लागि लैससास परिक्षण निर्देशिका २०७८ अनुसार बनेको समितिले निरन्तर रुपमा निति तथा कार्यक्रम निर्माण, कार्यान्वयन तथा अनुगमन र मुल्याङ्कन प्रक्रिया र प्रभाब मुल्याङ्कनसम्म काम गर्नु पर्ने देखिन्छ ।
- लैससास लक्षित सेवा प्रवाहका लागि पालिकामा हेल्पडेस्क स्थापना गर्नुपर्ने,
- प्रत्यक वर्ष लैससास परिक्षण कार्य समयमै अनिवार्य गर्न गाँउपालिकाले समयतालिका तथा वजेट व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
- यस वर्षको लैससास परिक्षणबाट देखा परेका कमजोर पक्ष तथा कम नतिजा प्राप्त शीर्षकहरुमाथी समिक्षा गरेर आगामी वार्षिक तथा आवाधिक योजनामा समेट्नुपर्ने,
- परिक्षण पश्चात सुधार गर्नुपर्ने पक्षमाथी बनाईएको कार्ययोजनालाई कार्यान्वयन गर्न विषेश नीति र वजेटको व्यवस्था गरी योजना कार्यान्वयन समिति बनाई अघि बढ्नुपर्ने । आदि

अनुसूची १: लैगिंक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र उपसूचकले प्राप्त गरेका अङ्क

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्ंकन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१	नीति, कानून, योजना २०	नीति र कानूनमासमावेशिता, सहभागिता	८	१.१.१	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी रसहभागितामूलक हुने गरे. नगरेको	०-१	1	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी रसहभागितामूलक हुने गरेको	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन आँसिक रुपमामात्र समावेशी रसहभागितामूलक हुने गरेको	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र समावेशी शब्द चयन रसहभागितामूलक हुने गरेको	स्थानीय तहले स्वीकृत गरेका नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरु र स्वीकृतिको लागि प्रस्तुत गरेका मस्यौदा नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरु
२				१.१.२	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा गर्ने गरे नगरेको	० – १	1	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे आँसिक रुपमा मात्र लेखाजोखा गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा गर्ने नगरेको	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना का दस्ताबेजहरू र लेखाजोखा सम्पन्न भएको प्रमाणित गर्ने कागजातहरु

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३				१.१.३	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू सम्वन्धी कुराहरू समावेश भए नभएको	०–१	0=5	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू सम्वन्धी कुराहरू समावेश भएको	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू सम्वन्धी कुराहरू आँसिक रुपमामात्र समावेश भएको	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू सम्वन्धी कुराहरू समावेश नभएको	स्थानीय सरकारका स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनासम्वन्धी दस्तावेजहरू
४				१.१.४	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै नीतिहरु छन छैनन न्स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरिएको वा नगरिएको)	०–१	0	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै नीति भएको र यस्तो नीति स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा समावेश गरिएको	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै भएको तर स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा समावेश नगरिएको	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्नेसम्बन्धी अलग्गै नीति नभएको र स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा समेत कुनै खास व्यवस्था नगरिएको	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने नीति दस्तावेज र स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकाहरू

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‌्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५				१.१.५	स्थानीय तहले कार्यान्वियनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितिमा परेको समुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु रोक्नपर्याप्त प्रावधान व्यवस्था गरिएको छ छैन	०–१	0=5	स्थानीय तहले कार्यान्वियनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितिमा परेको समुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु रोक्नपर्याप्त प्रावधान राखिएको	स्थानीय तहले कार्यान्वियनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितिमा परेकोसमुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु रोक्ने खालका केही प्रावधानमात्र समावेश गरिएको	स्थानीय तहले कार्यान्वियनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितिमा परेको समुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु रोक्नकुनै प्रावधान नराखिएको	स्थानीय तहले कार्यान्वियनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिहरू र तिनको लैससास दृष्टिले विश्लेषण गरिएको दस्तावेज
६				१.१.६	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीय स्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदायमाथि हुने हिँसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाए नमिलाएको	०-१	1	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको र सोहि अनुरूप कार्यन्वयन हुने गरेको	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको तर कार्यान्वियन नभएको	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीय स्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुनेहिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध नमिलाएको	महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमानित कागजातहरू र माहिला तथा वञ्चितीमा परेका समुदायहरुको स्वयम भनाइहरुकोदस्तावेज
७				१.१.७	महिला र पुरूषमा श्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने प्रावधान रहे नरहेको	०-१	1	महिला र पुरूषमा श्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने प्रावधान रहेको	महिला र पुरूषमा श्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने केही प्रावधानमात्र रहेको	महिला र पुरूषमा श्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको	महिला र पुरूषमा श्रमको ज्याला भुक्तानी दस्तावेज

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
८				७.१.१	स्थानीय तहको नीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवीउपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहे नरहेको	०–१	1	स्थानीय तहको नीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानहरु रहेको	स्थानीय तहको नीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने केही प्रावधान रहेको	स्थानीय तहको नीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको	स्थानीय तहकोश्रम नीति दस्तावेज र यसको समीक्षा प्रतिवेदन
९		योजना तर्जुमा तथाकार्यान्वयन	८	१.२.१	आवधिकयोजना र वार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति ,कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको छ छैन	०–१	0	आवधिक योजना र वार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको	आवधिक योजना र वार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि आँसिक रुपमामात्र नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको	आवधिक योजना र वार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति , कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश नगरिएको	आवधिक योजना र वार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य विश्लेषण दस्तावेज

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू												
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।												
सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१०				१.२.२	गाउँपालिका नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहको लागि वा प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेगरे नगरेको	०–१	1	गाउँपालिका नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहको लागि वा प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्नेगरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको	गाउँपालिका नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहमध्ये केहीको लागिमात्र प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउनेगरेको	गाउँपालिका नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको लागि वा प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने नगरेको	गाउँपालिका नगरपालिकाको महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहकोस्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले निर्धारणगरेको बजेट सीमा

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ््कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
११				१.२.३	स्थानीय सरकारको योजना सूची लक्षित समूहहरूको सक्रीय सहभागितामा तयार हुने र उनीहरुले छनौट गरेका योजना प्राथमिकीकरणमा पर्ने गरे नगरेको योजना तर्जुमा गर्दा गाउँ, वस्ती स्तरबाटआएका योजना कार्यकमहरुलाई समेटेन समेटेको परीक्षण	०–१	1	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्ती स्तरबाट योजना सूची संकलन गर्दा लक्षित समूहहरूको सक्रीय सहभागितामा तयार हुने र उनीहरुले छनौट गरेका योजना प्राथमिकीकरणमा पर्ने गरेको।	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्ती स्तरबाट योजना सूची संकलन गर्दा केही मात्र लक्षित समूहको सक्रीय सहभागितामा तयार हुने र उनीहरुले छनौट गरेका केही योजनामात्र प्राथमिकीकरणमा पर्ने गरेको।	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्ती स्तरबाट योजना सूची संकलन गर्दा लक्षित समूहको सक्रीय सहभागितामा तयार हुने नगरेको र उनीहरुले माग गरेका योजनाले सामान्यतया प्राथमिकता नपाउने गरेको।	स्थानीय सरकारको योजना तर्जुमा गर्दा भएका सहभागीहरूको सूची र फोटो, वडा स्तरबाट छनौट भएका योजनाकारको सूची,लक्षित समुहले छनौट गरेकाका कार्यक्रमको सूचि

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
१२				१.२.४	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल भए नभएको	०–१	1	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल भएको	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा सामान्य छलफल भएको	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल नभएको	बजेट तर्जुमा मार्गदर्शनको प्रति र यसमायोजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषय समावेश भएको छ छैन
१३				१.२.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए । नगरिएको तयारी प्रतिवेदन	०–१	0	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार केही कार्यक्रम तय हुने गरेको	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने नगरिएको	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तयारी प्रतिवेदन

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‌्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
१४				१.२.६	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने गरे नगरेको	०–१	0=5	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजनगर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार केही कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजन गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानताप्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण नगरेको बजेट विनियोजनपनि गर्ने नगरेको	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरू स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज र सोलाई प्राप्त गर्ने कार्यक्रमहरू बजेट विनियोजन दस्ताबेज
१५				१.२.७	स्थानीयतहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी बने नबनेको	०–१	1	स्थानीय तहका योजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभपुग्नेगरी बनेको	स्थानीय तहकायोजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई सिमित रुपमा प्रत्यक्ष लाभर केही अप्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी बनेको	स्थानीय तहका योजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभपुग्ने गरी नबनेको	स्थानीय तहकायोजना दस्तावेज
१६				१.२.८	स्थानीय सरकारका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४० महिलाहरूको सहभागिता भए । नभएको र मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिए नदिएको	०–१	1	स्थानीय सरकारका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको , मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिएको	स्थानीय सरकारका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता गर्ने र मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिने नीति लिएको	स्थानीय सरकारका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता नभएको मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी पनि नदिएको	स्थानीय सरकारका उपभोक्ता समिति व्यवस्थापन सम्वन्धी कानूनका प्रावधानहरू र केही योजनाको नमूना अवलोकन

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१७		बजेट तर्जुमा तथाकार्यान्वयन	४	१.३.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गका समूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने विश्लेषण गर्ने गरिए नगरिएको	०–१	1	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गका समूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने विश्लेषण गर्ने गरिएको	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गका समूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने विश्लेषण गर्ने गरिएको	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गका समूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने विश्लेषण गर्ने नगरिएको	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा अघि समुदायका सरोकारवालाहरू सँगको छलफल र परामर्श तथा विपन्नतास्तरीकरण सम्वन्धी आवधिक दस्तावेज
१८				१.३.२	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माणएवं परीक्षण नियमितरुपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए नगरिएको	०–१	0	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माणएवं परीक्षण नियमितरुपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने गरिएको	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माणएवं परीक्षण गर्न कहिले काहीँ बजेटको व्यवस्था हुने गरेको	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माणएवं परीक्षण गर्न बजेटको व्यवस्था हुने नगरेको	स्थानीय सरकारको बजेट विनियोजन र लैससास परीक्षण दस्तावेजहरु
१९				१.३.३	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि पर्याप्त बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरिए । नगरिएको	०–१	0	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि पर्याप्त बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरेको	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश भएपनि पर्याप्त नभएको	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट व्यवस्था हुने नगरेको	स्थानीय सरकारको बजेट विनियोजन र लैससास परीक्षण दस्तावेजहरु

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
२०				१.३.४	स्थानीय सरकारको बजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरूको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितका कार्यक्रममा समयैमा खर्च गरिए नगरिएकोबजेट तथा कार्यकमबीच भिडान	०–१	1	स्थानीय सरकारको बजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरूको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितका कार्यक्रममा समयैमा खर्च गर्ने गरिएको।	स्थानीय सरकारको बजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरूको लागि कहिले कहीँ बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितका कार्यक्रममा खर्च गर्ने गरिएको।	स्थानीय सरकारको बजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरूको लागि बजेट विनियोजन तथा उनीहरूको हितका कार्यक्रममा खर्च गर्ने नगरिएको।	बजेट तथा कार्यकमबीच भिडान नतिजा निकाल्ने , बजेटतथाकार्यक्रमदस्तावेज।
२१	संस्थागत व्यवस्था २०	कर्मचारीपदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	२.१.१	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा कर्मचारी पदाधिकारी महिलाहरूको समानरुपमा ५०।५० प्रतिशत प्रतिनिधित्व रहेको छ छैन	०–१	0=5	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा कर्मचारी पदाधिकारी महिलाहरूको समानरुपमा ५०।५० प्रतिशत प्रतिनिधित्व रहेको अवस्था।	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा कर्मचारी पदाधिकारी महिलाहरूको समानरुपमा ५०।५० प्रतिशत प्रतिनिधित्व नभए पनि कम्तिमा ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व रहेको अवस्था	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा कर्मचारी पदाधिकारी महिलाहरूको समान रुपमा ५०।५० प्रतिशत प्रतिनिधित्व नभए पनि कम्तिमा ३३ प्रतिशत पनि प्रतिनिधित्व नरहेको अवस्था	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा रहेका कर्मचारी पदाधिकारीको नामावली।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ॰्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
२२				२.१.२	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीचसमावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुन सक्ने रणनीति लिइएको छ छैन	०–१	1	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीचसमावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनसक्ने रणनीति लिइएको अवस्था।	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायमध्येबाट केही समावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको सिमित समावेशी प्रतिनिधित्व हुनसक्ने रणनीति लिइएको अवस्था।	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीचसमावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनसक्ने रणनीति लिइएको छैन।	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको सम्वन्धी नीति अभ्यास, कानुन र दस्तावेज।
२३				२.१.३	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धित समुदायको भाषा संस्कृति र रहन सहन बुझेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेको कार्य टोली वा शाखा मार्फत दिने गरेको नगरेको	०–१	1	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धित समुदायको भाषा संस्कृति र रहन सहन बुझेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको।	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धित समुदायको भाषा संस्कृति र रहन सहन बुझेको जनप्रतिनिधि समावेश गरेको कार्यटोली मार्फत दिने गरेको।	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धित समुदायको भाषा संस्कृति र रहन सहन बुझेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेर सेवा दिने नगरेको।	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्ने रणनीति तथा कार्यनीति र सेवा प्रवाह दस्तावेज।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
२४				३.१.४	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुने गरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको नलिएको	०–१	1	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुने गरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको।	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुनेगरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई समेत सेवा प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको।	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर पाइने गरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति नरहेको।	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्ने सकारात्मक विभेदको नीति तथा रणनीति दस्तावेज।
२५		कार्यप्रणालीसमावेशी	४	३.२.१	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति छ छैन	०–१	0=5	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति रहेको।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति भएपनि कार्यान्वयनमा नरहेको।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति नरहेको।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको कार्यनीति दस्तावेज।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२६				१.१.२	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ छैन लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित गरिए नगरिएको	०–१	0	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ छैन लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित गरिएको	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ छैन लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित गरिएको	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक विकास हेर्नेइकाईको व्यवस्था रहेको लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था नगरिएको।	स्थानीय सरकारको संगठन संरचना र लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको कार्य निर्देश शर्त र जिम्मेवारी किटान दस्तावेज
२७				१.१.३	स्थानीय सरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिला हिंसा नियन्त्रणकोलागि आचारसंहिता बनाएर लागु गरिएको छ छैन	०–१	1	स्थानीय सरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिलाहिंसा नियन्त्रणको लागिआचार संहिता बनाएर लागु गरिएको।	स्थानीय सरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिलाहिंसा नियन्त्रण सम्वन्धी आचार संहिता रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीय सरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिलाहिंसा नियन्त्रण सम्वन्धी आचार संहिता केही पनि नरहेको।	स्थानीय सरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिला हिंसा नियन्त्रणसम्वन्धी आचारसंहिता दस्तावेज निर्णय पुस्तिका।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ््कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
२८				१.१.४	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए नभएको र यस समितिले वडा तहमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरे नगरेको	०–१	1	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वियन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेको र यस समितिले वडा तहमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत गरेको	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वियन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेतापनि यस समितिले वडा तहमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन नगरेको	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता नरहेको र यस समितिले वडा तहमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत नगरेको	योजना तर्जुमासमितिलाई र लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिले सुझाव दिएको दस्तावेज बैठकको , उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका र वडास्तरमा गरेको अनुगमन प्रतिवेदन ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‍्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२९		समिति, उपसमिति रकार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	२.३.१	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनिधित्वहुने व्यवस्था रहे नरहेको	०–१	1	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वहुने व्यवस्था रहेको।	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समानुपातिक प्रतिनिधित्वहुने व्यवस्था रहेपनि व्यवहारमा केहीकोमात्र प्रतिनिधित्व हुने गरेको।	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वहुने व्यवस्था नरहेको।	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समावेशी प्रतिनिधित्व भएको उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका।
३०				२.३.२	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भागलिन पाए नपाएको	०–१	1	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भागलिन पाएको।	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफलमा भागलिन पाए पनि निर्णय निर्माणमा भूमिका खेल्न नसकेको।	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भागलिन नपाएको।	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूको छलफल सहभागिताको उपस्थिति र निर्णय पुस्तिकाको प्रति।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३१				१.३.३	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरे नगरेको	०–१	0=5	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी विश्लेषण नगरी नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी विश्लेषण र सुझाव केहीपनि दिने नगरेको।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरु।
३२				१.३.४	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वियन हुने गरे नगरेको	०–१	1	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको प्रायः कार्यान्वियन हुने गरेको।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वियन कहिले काहीँमात्र हुने गरेको।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय कोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वियन हुने नगरेको।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय कोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरु र कार्यान्वियन समीक्षा

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‌्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
३३		वित्त व्यवस्थापनप्रणालीमा समावेशिता	४	२.४.१	स्थानीय तहमा महिलाविकास लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरिएको नगरिएको	०–१	0	स्थानीय तहमा महिलाविकास लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना भएको।	स्थानीय तहमा महिलाविकास लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गर्ने निर्णय भएको तर कार्यान्वियननभएको।	स्थानीय तहमा महिलाविकास लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि छुट्टै कोष स्थापना नभएको।	स्थानीय तहमा महिलाविकास लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि छुट्टै कोष स्थापना सम्वन्धी दस्तावेज।
३४				२.४.२	आदिवासी जनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएकोछ उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरिएकोछ	०–१	1	आदिवासी जनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएकोतथाउनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको।	आदिवासी जनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएकोतरउनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा भने नभएको।	आदिवासी जनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकासर सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था तथाउनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा नभएको।	आदिवासी जनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेट तथा कार्यक्रम दस्तावेजहरु।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३५				२.४.३	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि वजेटको व्यवस्था भएको छ सो अनुसार कार्यक्रम पहिचान गरिएको छ	०–१	0	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि वजेटको व्यवस्था भएको तथासो अनुसार कार्यक्रम पहिचान गरिएको।	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि वजेटको व्यवस्था भएको तरसो अनुसार कार्यक्रम पहिचान नगरिएको।	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि वजेट तथा कार्यक्रम प्रवन्ध नै नभएको।	महिला, पुरुष, बालबालिका, सबै जातजातिका लिङ्ग , उमेर आदि स्थिति , आर्थिक र जात) खण्डि कृत तथ्याङ्क सहितको गाऊं नगर प्रोफाईल।
३६				२.४.४	स्थानीय सरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे। नगरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने वा नदिने गरेको।	०–१	1	स्थानीय सरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने गरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने गरेको।	स्थानीय सरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे पनि कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने नगरेको।	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था नगरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना पनि नदिने गरेको।	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन बजे विनियोजन गरेको दस्तावेज र सूचना प्रणाली र यसबाट प्रवाहित सूचनाहरू।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
३७		तथ्याङ्क सङकलन तथाव्यवस्थापन	४	२.५.१	के स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत खण्डिकृत सूचना तथ्याँक संकलनतथा अध्यावधिक गर्ने गरेको छ लिङ्ग , र आर्थिक स्थिति ,जात ,उमेर आदि)गाऊंनगर प्रोफाईल)	०–१	1	स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदाय स्तरकालिङ्ग ,उमेर , र आर्थिक स्थिति आदि ,जात) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना।तथ्यांङ्क संकलनगर्ने गरेको र खण्डीकृत तथ्यांङ्कको समय समयमा अध्यावधिकगर्ने गरेको छ ।	स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरकालिङ्ग ,उमेर , र आर्थिक स्थिति आदि ,जात) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना।तथ्याँक संकलनगरेको तर खण्डीकृत तथ्यांङ्कको अध्यावधिकनगरेको ।	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदाय स्तरका लिङ्ग उमेर , आदि स्थिति , आर्थिक र जात समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना तथ्याँक संकलन पनि नगरेको	महिला, पुरुष, बालबालिका, सबैजातजातिकालिङ्ग , उमेर , आदि स्थिति , आर्थिक र जात) खण्डिकृत तथ्याङ्कसहितको गाऊं नगरप्रोफाईल।
३८				२.५.२	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गर । नगरेको (गाऊं नगरप्रोफाईल)	०–१	1	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरेको तर छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान नै नभएकोले छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने नगरेको	स्थानीय स्तरका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना तथ्याँक र नक्साङ्कन सहितको गाऊं नगरप्रोफाईल ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू										
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।										
सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३९				७.२.३	के स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको छ	०–१	0=5	स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नीति बनाएको तर कार्यान्वियन नभएको।	स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नगरेको।	स्थानीयपार्श्वचित्र र खण्डीकृत तथ्यांक तथा सूचनाको विवरण र स्थानीय विकास योजना तर्जुमा दस्तावेज।
४०				७.२.४	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथातथ्याँक अध्यावधिक गर्ने गरे। नगरेको	०–१	1	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथातथ्याँक अध्यावधिक गर्ने गरेको।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन गरेपनि तथ्याँक अध्यावधिक नगरेको।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथातथ्याँक अध्यावधिक गर्ने नगरेको।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरणको अभिलेख।
४१	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास २०	मानव संसाधन तथाक्षमता विकास	८	३.१.१	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे नगरेको र छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन भए नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वियनमा आए। नआएको ?	०–१	0=5	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने गरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वियनमा नआएको।	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भएपनि छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको तथा यस्ता कार्यमा भए गरेको खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वियनमा नआएको	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वियनमा नआएको।	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासकोलागि क्षमता विकास कार्ययोजना ,वार्षिक लैससासमा र किताब बजेट गर्ने खर्च कार्यविधि।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्ंकन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४२				३.१.२	स्थानीय सरकारकापदाधिकारी कमर्चारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंशा सम्बन्धी तालिम लिएका छन् वाछैनन् र तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता गरिएको थियो वा थिएन	०–१	1	स्थानीय सरकारकापदाधिकारी कमर्चारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंशा सम्बन्धी तालिम लिएको र तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता गरिएको।	स्थानीय सरकारकापदाधिकारी कमर्चारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंशा सम्बन्धी तालिम लिए पनि तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता नगरिएको।	स्थानीय सरकारकासबै पदाधिकारी कमर्चारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंशा सम्बन्धी तालिम नलिएका र तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता नगरिएको।	स्थानीय तहकापदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु र समावेशी सदस्यहरूलाई तालिम प्रदान गर्दा कुल संख्याका आधारमा महिला तथापुरुषको सहभागी संख्याको अनुपात विश्लेषण प्रतिवेदन।
४३				३.१.३	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग र महिलाका आवश्यकता समेटिएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिने गरिएको छ छैन	०–१	1	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग तथा महिलाका आवश्यकता समेटिएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिने गरिएको।	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग र महिलाका आवश्यकता समेटिए पनि तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिने नगरिएको।	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग हुने नगरेको ,महिलाका आवश्यकतापनि नसमेटिएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण समेत लिने नगरिएको।	तालिममा समेटिएको विषयवस्तु, भाषाको लेखन र प्रयोगको स्तर, आवश्यकतामा आधारितभएको तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण प्रतिवेदन।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्ःकन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
४४				३.१.४	महिला तथालक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूप्राबिधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण छन छैनन् सो अनुसारको वजेटविनियोजन गरिएको छ छैन	०–१	0=5	महिला तथालक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूरहेका र सो अनुसारको वजेटविनियोजन हुने गरेको।	महिला तथालक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूभएपनिसो अनुसारको वजेटविनियोजन हुने नगरेको।	महिला तथालक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूर सो अनुसार वजेटविनियोजन हुने नगरेको।	महिला तथालक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता विकाससम्वन्धी प्राबिधिक तालिम, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदिको प्रतिवेदन र परिमाण खुल्ने बजेट खर्च विवरण।
४५				३.१.५	के स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्वन्धी तालिम दिन तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट मानवीय श्रोत छन् विषयगत तालिमप्राप्त जनशक्ति संख्या	०–१	0=5	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्वन्धी तालिम दिन तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट मानवीय श्रोत रहेको।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्वन्धी तालिम दिन तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने केही मानवीय श्रोत रहेको।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्वन्धी तालिम दिने तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने मानवीय श्रोत नरहेको।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्वन्धी तालिम तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने विषयगत तालिमप्राप्त जनशक्ति संख्या विवरण।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल विषय**	**सहायक विषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
४६				३.१.६	के स्थानीयसरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइको व्यवस्था छ	०–१	1	स्थानीयसरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइको व्यवस्था रहेको।	स्थानीयसरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइको व्यवस्था भएपनि जनशक्ति नखटाइएको।	स्थानीयसरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइ र सो सम्वन्धी जनशक्ति नहेको।	स्थानीयसरकारको संगठन संरचना र कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण।
४७				३.१.७	महिला र वन्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे नरहेको र कार्यान्वियन भए नभएको संचालित तालिम कार्यकम संख्या र उपस्थिति	०–१	0	महिला र वन्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन हुने गरेको।	महिला र वन्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षाका हुने गरेपनि सबैले अवसर नपाएको।	महिला र वन्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षाका हुने नगरेको र कार्यक्रम समेत नरहेको।	स्थानीय तहको बार्षिक कार्यक्रम र महिला तथा वन्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी सम्वन्धी कार्यक्रमहरूको उपस्थिति विवरण।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू										
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ््कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।										
सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४८				३.१.८	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्दताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी छ सोको लागि अभिमुखीकरण गरिएकोछ कार्यकम संख्या र उपस्थिति	०–१	0	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्दताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिन अभिमुखीकरण गरिएको।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्दताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिने कार्यक्रम रहेपनि सञ्चालन नभएको।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्दताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी नभएको र यस्तो जानकारी दिने कुनै कार्यक्रम नरहेको।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्दताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिने अभिमुखीकरणकार्यकमको संख्या र उपस्थिति विवरण।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
४९		अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरूद्ध जनचेतना	४	३.२.१	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र सो अनुसारको बजेट विनियोजन गरीकार्यक्रम समयैमा सम्पन्न गरेको छ कार्यकम संख्या र उपस्थिति	०–१	1	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र सो अनुसारको बजेट विनियोजन गरीकार्यक्रम समयैमा सम्पन्न हुने गरेको।	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू रहेपनि सो अनुसारको बजेट विनियोजन तथा कार्यक्रम सञ्चालन नभएको।	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू नरहेको र यसकालागि बजेट समेत विनियोजन हुने नगरेको।	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र बजेट विवरण तथा सञ्चालित कार्यक्रम कार्यकम संख्या , मिति र उपस्थिति विवरण।
५०				३.२.२	लैङ्गिक हिँसा रहित गाऊ नगरपालिका घोषणा गरेको छ घोषणा गरेको मिति) र महिला हिंसाविरुद्ध सून्य सहिष्णुता अपनाएको छ घटेका घटना संख्या र लिइएका निर्णय)	०–१	0	लैङ्गिक हिँसा रहित गाऊ नगरपालिका घोषणा भएको र महिला हिंसाविरुद्ध सून्य सहिष्णुता अपनाइएको।	लैङ्गिक हिँसा रहित गाऊ नगरपालिका घोषणा भएपनि महिला हिंसाका घटना उल्लेख्य रुपमा नघटेको।	लैङ्गिक हिँसा रहित गाऊ नगरपालिका घोषणा पनि नभएको र महिला हिंसाका घटना उल्लेख्य संख्यमा रहेको।	लैङ्गिक हिँसा रहित गाऊ नगरपालिका घोषणा गरेको मिति तथा लिइएका निर्णय विवरण र स्थानीय न्यायिक समिति वा प्रहरीमा महिला हिंसासम्वन्धी उजुरीदर्ता विवरण।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्ःकन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
५१				३.८.३	स्थानीय सरकारले महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्नेगरेको छ कार्यकम संख्या र उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका)	०–१	1	स्थानीय सरकारले महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरिएको।	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू स्थानीय सरकारहरूले संचालन गर्नेगरे पनि प्रभावकारी नभएको।	स्थानीय सरकारले महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नगरेको।	स्थानीय सरकारले सञ्चालन गरेका महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमको उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका
५२				३.८.४	के स्थानीय सरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि जस्ता सामाजिक कुरीति हटाउन कार्यक्रमहरू संचालनगर्ने गरेको छ कार्यकम संख्या र उपस्थिति	०–१	0=5	स्थानीय सरकारले समाजमा रहेको विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि जस्ता सामाजिक कुरीति हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने गरेको।	स्थानीय सरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि मध्ये केहीमात्र सामाजिक कुरीति हटाउने कार्यक्रम संचालन गर्ने गरेको।	स्थानीय सरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि सामाजिक कुरीति हटाउने कार्यक्रम संचालनहालसम्म नगरेको।	स्थानीय सरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि सामाजिक कुरीति हटाउन सञ्चालन गरेका कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‌कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५३		कानूनी साक्षरता	४	३.३.१	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत जनप्रतिनिधिहरू र पालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने गरे । नगरेको	०–१	0=5	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत जनप्रतिनिधिहरू र पालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने गरिएको	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत केही जनप्रतिनिधिहरू तथा पालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुमध्ये केही सिमितलाई मात्र नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अभिमुखीकरण गरिएको।	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत केही जनप्रतिनिधिहरू तथा पालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुमध्ये कसैलाई पनि नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अभिमुखीकरण नगरिएको।	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत जनप्रतिनिधिहरू र पालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान र अन्य प्रचलित कानूनको बिषयमा गरिएको अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५४				३.३.१	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा समय समयमा अभिमुखीकरण गर्ने गरे नगरेको	०–१	0	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख, प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा समय समयमा अभिमुखीकरण गर्ने गरेको	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूमध्ये केहीलाई मात्र कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा अभिमुखीकरण गरिएको।	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा कुनैपनि अभिमुखीकरण नभएको।	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तु समेटी गरिएको अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‌्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५५				३.३.३	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालित भएका छन जस्तैः कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका कार्यक्रम आदि बारे अनुशिक्षण	०–१	0=5	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका कार्यक्रम आदि बारे नियमित रुपमा अनुशिक्षण हुने गरेको ।	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका केही विषयमा अभिमुखिकरण हुने गरेको ।	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका कार्यक्रम आदिबारे अनुशिक्षण नभएको ।	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका कार्यक्रम आदिबारे अनुशिक्षण कार्यकम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‍्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
५६				१.३.३	महिलाहरूको लागिसंचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट के उनीहरु लाभान्वितभएका छन् जस्तैः कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका कार्यक्रम आदिबारे अनुशिक्षण र यसको असर)	०–१	1	महिलाहरूको लागिसंचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्ध महिलाहरू सशक्तिकरण भएको।	महिलाहरूको लागिसंचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धकाबिषयहरु मध्ये केहीमा महिलाहरूको सशक्तिकरण भएको।	महिलाहरूको लागिसंचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन नभएको र यसले महिलाको कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका कार्यक्रमहरूमा महिलाहरु सशक्त नभएको।	महिलाहरूको लागिसंचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू जस्तैः कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धकाकार्यक्रम आदिबारे अनुशिक्षण कार्यकम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५७		विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३.४.१	स्थानीय सरकारले विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृतगर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्स गरे नगरेको र यस्ता दस्ताबेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान रहे नरहेको	०–१	0=5	स्थानीय सरकारले विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृतगर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्स हुने गरेको र यस्ता दस्ताबेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान समेत रहेको।	स्थानीय सरकारलेविपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृतगर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका सिमित व्यक्तिसँगमात्र परामर्श लिने गरेको र यस्ता दस्ताबेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नरहेको।	स्थानीय सरकारलेविपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृतगर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्श लिने नगरेको र यस्ता दस्ताबेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरीएको विशेष राहतको प्रावधान समेत नरहेको।	स्थानीय सरकारलेविपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधिको प्रति र निर्माणको क्रममा गरिएको परामर्श कार्यक्रमको उपस्थिति र सहभागिता विवरण।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‍कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५८				३.४.२	स्थानीयस्तरको विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गर्ने गरे नगरेको	०–१	1	स्थानीयस्तरको विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहमा महिला र वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गर्ने गरेको।	स्थानीयस्तरको विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहका महिला रकेही वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गर्ने गरेको।	स्थानीयस्तरको विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहका महिला र वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको तथ्याङ्क नराखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गर्ने गरेको।	स्थानीयस्तरको विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लिइएको लाभान्वित समूहका महिला र वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको तथ्याङ्क तथा राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरणको सूची।
५९				३.४.३	समुदायमा आधारित विपदव्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी गर्ने गरे नगरेको	०–१	1	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यगर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी सञ्चालन गर्ने गरेको।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यगर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा केही वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको सहभागितामा उनीहरूलाई प्राथमिकतामा राखी सञ्चालन गर्ने गरेको।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यगर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको सहभागिता विना उनीहरूलाई बिशेष प्राथमिकता नदिइ सञ्चालन गर्ने गरेको।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यका लाभान्वित समूह र उनीहरूको दिएको प्राथमिकता तथा सहभागिता विवरण।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६०				४.४.३	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरे नगरेको	०–१	0=5	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय मध्ये सिमितको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको सहभागितामा विना नै निर्णय गर्ने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा भएको उपस्थिति विवरण ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ◌्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६१	सेवा प्रवाह २०	पूर्वाधार विकास	४	४.१.१	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमान तयार गर्दा संरचना निर्माण भए पछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक, बाल रअपाङ्गमैत्री र संबेदनशील संरंचनाको प्रावधान सहित हुने गरे नगरेको	०–१	0=5	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरीलैङ्गिक, बालरअपाङ्ग मैत्री तथा संबेदनशील संरंचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत हुने गरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरीभएपनि लैङ्गिक र बालमैत्री तथा संबेदनशील संरंचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत नहुने गरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा महिला , बालबालिका रअपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरीलैङ्गिकबालमैत्रीतथासंबेदनशील संरंचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत नहुने गरेको	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमान तयार गर्दा संरचना निर्माण भए पछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक, बाल रअपाङ्गमैत्री र संबेदनशील संरंचनाको कोड्रइङ,।प्रमाणभए कोडिजायन

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६२				४.६.१	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरिएको छ छैन	०–१	0	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने गरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरूमध्ये केहीको मात्रनिर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने गरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने नगरेको ।	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधारसम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरूका ड्रइङ ,निर्मित र डिजायन , कार्यसम्पन्न संरचनाको प्रतिवेदनहरु

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६३				४.१.३	स्थानीय तहले१५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशनदिने गरिएको छ। छैन	०–१	0	स्थानीय तहले१५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशनदिने गरेको।	स्थानीय तहले१५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्नुपर्ने नीति बनाएको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीय तहले१५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशनदिनेकुनै नीति नै नभएको र हालसम्म यस बिषयमा नसोचिएको।	स्थानीय तहले१५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशनदिने नीति र स्वीकृत नक्साको प्रति।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‍्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६४				४.१.४	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू रहे । नरहेको	०–१	1	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा जल विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू रहेका ।	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्ने सोच बनाएको तर सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू नरहेको।	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा जल विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न नीति तथा सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू समेत नरहेको ।	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जल विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने नीति तथा आयोजनाहरू।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ््कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
६५		प्रजनन् स्वास्थ्य	४	४.२.१	गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने गरी बार्षिक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश भए नभएको	०–१	1	गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगा गरी बार्षिक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश गरी सो नीति कार्यान्वियन गरिएको ।	गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने गरी बार्षिक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश भएको तर कार्यान्वियन नभएको ।	गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा गलगाउने नीति तथा यसको कार्यान्विन केहीपनि नभएको ।	गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने नीति र यसको अनुगमन प्रतिवेदन ।
६६				४.२.२	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्षर समयको व्यवस्था र सो को व्यवस्थापन गरिएको छ । छैन	०–१	0	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमाबच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था र सो को व्यवस्थापन गरिएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वियन नभएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था सम्वन्धी नीति तथा यसको व्यवस्थापन केहीपनि नभएको ।	स्थानीय तहको कार्यालयअस्पाताल , वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था गर्ने नीति र यसको अनुगमन प्रतिवेदन ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ््कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६७				४.२.३	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गरिएका छन्	०–१	1	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गरिएका ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी केही विशेष कार्यक्रमहरू मात्र संचालन भएका ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी कुनैपनि विशेष कार्यक्रमहरू संचालित नभएका	सुत्केरी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, किशोरीहरूको लागि प्रजनन र यौन शिक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईभी एड्स, स्तनक्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर र आङ्ग खस्ने अवस्था सुधार गर्ने र स्वास्थशिविरहरू राख्ने जस्ता महिलाको स्वास्थ्य सुधार सम्वन्धी कार्यकम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६८				४.२.४	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम र बजेट भए । नभएको	०–१	1	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वियनमा रहेको ।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम भएपनि बजेट विनियोजन नभएको ।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम र बजेट नभएको ।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने चालु बर्षको कार्यक्रम र बजेट भएको प्रति र गतबर्षको समीक्षा प्रतिवेदन ।
६९		शिक्षा कार्यक्रम	४	४.३.१	स्थानीय तहले आफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाए नमिलाएको	०–१	1	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने प्रवन्ध मिलाएको ।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने नीति भएपनि पर्याप्त प्रयास नभएको ।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने प्रवन्ध नमिलाएको ।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने निर्णय तथा यसको कार्यान्वयन प्रतिवेदन ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‍्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७०				४.३.१	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकासबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिकोव्यवस्था गरी निश्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाए। नमिलाएको	०–१	1	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकासबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिकोव्यवस्था गरी निश्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका केही परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकाकेही बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिकोव्यवस्था गरी निश्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकाकुनै बालबालिकालाई पनि दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिकोव्यवस्था गरी निश्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध नमिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकासबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिकोव्यवस्था गरी निश्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाउने कार्यक्रम तथा कार्यान्वयन प्रतिवेदन।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ‍्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
७१				४.३.३	अशिक्षित महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालित भए नभएका जस्तैःअभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्य मूलक प्रौढशिक्षा, बच्चा देखि बच्चा कक्षा, आदि (कार्यकम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या	०–१	1	अशिक्षित महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षा, आदि संचालन भएका।	अशिक्षित महिलाहरूको लागिशिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षा, आदि संचालन गर्ने नीति भएपनि बजेट विनियोजन नभएको।	अशिक्षित महिलाहरूको लागिशिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षाआदि कुनैपनि संचालन नभएको।	अशिक्षित महिलाहरूको लागिशिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षाआदि संचालनको उपस्थिति र चनुगमन प्रतिवेदन ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‌्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
७२				४.३.४	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरे नगरेको	०–१	1	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको ।	केही विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण सम्वन्धी सिमित कार्यक्रम संचालन हुने गरेको ।	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण जस्ता कुनै कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको ।	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालनतथा अनुगमनका प्रतिवेदनहरु ।
७३		खानेपानी तथासरसफाइ	४	४.४.१	गाउँपालिका नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध भए नभएको	०–१	1	गाउँपालिका नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध भएको ।	गाउँपालिका नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि एउटै शौचालयको व्यवस्थाभएको ।	गाउँपालिका नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध नभएको ।	गाउँपालिका नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध भए । नभएको अनुगमन गर्ने ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्ःकन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७४				४.४.९	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे नगरेको	०–१	1	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामाकेही वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन भएको।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने बजेट र संचालन प्रतिवेदन।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
७५				४.४.३	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे नगरेको	०–१	1	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने बजेट तथा कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वियन नभएको ।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रमको स्वीकृत बजेट र सञ्चालन प्रतिवेदन ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‍कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
७६				४.४.४	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे नगरेको	०–१	1	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको।	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको।	स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन बजेट र प्रतिवेदन।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ््कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७७		स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	४.५.१	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू राख्ने र बार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वियन गरिएको छ छैन	०–१	1	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू राख्ने गरिएको र बार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वियन गरिएको।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक केही कार्यक्रमहरू राख्ने गरिएको तर र बार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वियननभएको।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कुनै कार्यक्रम राख्ने नगरिएको।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्नु अगाडि बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यकमको विषयवस्तु, बजेट तथा संख्या

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्ःकन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७८				४.५.८	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वियवन गर्ने गरे नगरेको कार्यकम संख्या र उपस्थिति)	०–१	0	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वियवन गर्ने गरेको।	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरेको तर कार्यान्वियवन नभएको।	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय नगरेको र कुनै त्यस्ता कार्यक्रम कार्यान्वियवन नभएको।	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि गरिएका कार्यक्रमहरूको संख्या र उपस्थिति,स्वीकृत तथा कार्यक्रम

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‍्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
७९				४.५.३	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने गरे नगरेको मनोनयन, नियुक्ति वा गठन र तालिमसम्बन्धी सुचकाँक	०–१	1	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने गरेको।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	ग्रामीण महिलाप्राविधिकहरू पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने नगरेको।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने गर्ने निर्णय र मनोनयन, नियुक्ति वा गठन र तालिमसम्बन्धी विवरण।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्ंकन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल विषय**	**सहायक विषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
८०				४.५.४	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम कार्यान्वियन भए नभएको	०–१	0	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम कार्यान्वियन भएको।	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम भएको तर कार्यान्वियन नभएको।	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम नभएको।	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम र अनुगमन प्रतिवेदन।
८१	सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	सुशासन	४	५.१.१	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरी सोही कानून बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीबाट निर्णय गरी कामकाज गर्ने गरेको वा तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको ?	०–१	1	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरी सोही कानून बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीबाट निर्णय गरी कामकाज गर्ने गरेको।	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरेपनि सम्बन्धित अधिकारीबाट तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको।	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको।	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी र कानून बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीबाट भएका निर्णय।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‍्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अ ङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ता ङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
८२				८.१.९	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता नीति कार्यान्वियनमा ल्याए नल्याएको ?	०–१	1	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता नीति कार्यान्वियनमा ल्याएको।	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता केही नीतिमात्र कार्यान्वियनमा ल्याएको।	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता कुनै नीति कार्यान्वियनमा नल्याएको।	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता नीति र कार्यान्वयन प्रतिवेदन।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्ःकन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अ ङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ता ङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
८३				६.१.३	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रमतय गरी कार्यान्वियन गर्ने गरेको छ कार्यकम संख्या र उपस्थिति)	०–१	0	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रमतय गरी कार्यान्वियन गर्ने गरेको ।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रमतय भएपनि कार्यान्वियन नभएको ।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताका क्षेत्रमा कुनै कार्यक्रमतय नभएको तथा कुनै कार्यान्वियन नभएको ।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा स्वीकृत तथा सञ्चालित कार्यक्रमसंख्या र उपस्थिति ।
८४				६.१.४	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वियनगर्न कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यक्रमहरू समयैमा सम्पन्न गरेको छ	०–१	0=5	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वियनगर्न कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यक्रमहरू समयैमा सम्पन्न गर्ने गरेको ।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वियनगर्न कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन भएपनि कार्यक्रमहरू कार्यान्वियन नभएको।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वियनगर्नेकुनै कार्यक्रममा रकम विनियोजन नभएको र हालसम्म कुनै कार्यक्रम नभएको ।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वियनगर्ने कार्यक्रममा विनियोजित बजेट तथा कार्यकम संख्या, कार्यकम संचालन भएको संख्या र उपस्थिति ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्ंकन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
८५		उत्तरदायित्व रजवाफदेहिता	४	५.२.१	स्थानीयसरकारले नियमित रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरे। नगरेको	०–१	1	स्थानीयसरकारले नियमित रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले आकल झुकल केही कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले कुनै कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने नगरेको।	स्थानीयसरकारले नियमित रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गरेको प्रति र कार्यक्रमको उपस्थिति।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‌्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
८६				५.२.२	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायकासदस्यको उपस्थिति रहनेगरे नगरेको	०–१	1	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायकोउपस्थिति रहनेगरेको।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायको कहिले काहीँमात्रउपस्थिति रहनेगरेको।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायकोउपस्थिति रहनेनगरेको।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रमको उपस्थिति रजिष्टर र बन्चितिकरणमा परेका व्यक्तिकोउपस्थिति।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८७				५.२.३	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यकम र सो को कार्यान्वियकाविषयमा आवाज उठ्ने गरे। नगरेको र यसरी उठेका प्रश्न उपर स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरे। नगरेको	०–१	1	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यकम र सो को कार्यान्वियकाविषयमा उठेका प्रश्न उपर स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरेको।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यकम र सो को कार्यान्वियकाविषयमा उठेका प्रश्नमध्ये केहीकोमात्र स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरेको।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यकम र सो को कार्यान्वियकाविषयमा आवाज उठ्ने गरे पनि यसमा स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने नगरेको।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यकम र सो को कार्यान्वियकाविषयमा आवाज उठेका प्रश्न र त्यसमा स्थानीय सरकारबाट सम्बोधनको अभिलेख।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
८८				५.८.४	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए । नल्याएको ?	०–१	1	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरे पनि कार्यान्वयनमा आइनसकेको।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा नल्याएको।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको स्वीकृत आचार संहिता।
८९		सूचना तथा संचार	४	५.३.१	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरे । नगरेकोर महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकगरे नगरेको	०–१	1	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरेकोर महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकगरेको।	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरे पनि महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकनगरेको।	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने नगरेकोर महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकनगरेको ।	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र गरेको वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिकीकरण र महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लक्षित कार्यक्रम तथा बजेट सार्वजनिकगरेको अभिलेख।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‌कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
९०				५.३.२	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरे नगरेको	०–१	1	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वियन नभएको।	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने नगरेको।	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचनाहरू स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गरेको विवरण।
९१				५.३.३	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको छ	०–१	1	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा केही मात्र समावेशी तथा लैंगिक समानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वार समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने नगरेको।	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी प्रवाहित सूचनाको प्रति।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९२				५.३.४	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको छ आधार तथ्याँकसँग समेत तुलना गर्न सकिने)	०–१	0=5	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको ।	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाह भएपनि यसबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको आधार नभएको ।	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाह नभएको र स्थानीय तहका कार्यक्रमबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि नभएको ।	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको तथ्याँक वा अध्ययन प्रतिवेदन ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‍्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
९३		अनुगमन तथामूल्याङ्कन	४	५.४.१	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वियनबाट सम्वन्धित समुदायले पूरा लाभ लिन सकेको छ	०–१	1	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वियनबाट सम्वन्धित समुदायले पूरा लाभ लिन सकेको ।	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वियनबाट सम्वन्धित समुदायले केहीमात्र लाभ लिन सकेको ।	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वियनबाट सम्वन्धित समुदायले लाभ लिन नसकेको ।	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वियनबाट सम्वन्धित समुदायले पूरा लाभ लिएको प्रभाव अध्ययन प्रतिवेदन ।
९४				५.४.२	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यकमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथासामाजिक समावेशी विकास सम्वन्धीकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण गर्ने गरिन्छ	०–१	0=5	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यकमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथासामाजिक समावेशी विकास सम्वन्धीकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण गर्ने गरिएको ।	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यकमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथासामाजिक समावेशी विकास सम्वन्धीकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण गर्ने कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यकमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथासामाजिक समावेशी विकासकाकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण गर्ने कार्यक्रम नभएको ।	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यकमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथासामाजिक समावेशी विकासकाकार्यक्रमको संचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण भएको प्रतिवेदन ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्‍्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
९५				५.४.३	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथिछलफल गर्नेगरेका छ	०–१	1	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथिछलफल हुने गरेको ।	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथियदाकदा छलफल हुने गरेको ।	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथिछलफल हुने नगरेको ।	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायत लाई लक्षित गरी भएको छलफल प्रतिवेदन ।
९६				५.४.४	के अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिन्छ	०–१	1	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छ ।	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका केही पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छ ।	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छैन ।	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गरेको प्रमाण ।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९७		समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार	४	४.४.१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरे नगरेको ?	०–१	1	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरेको।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका केही नीति, कानून तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा मात्र सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरेको।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने नगरेको।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको प्रमाण।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्ंकन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
९८				५.५.२	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल बनी कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि नियमितरुपमा कार्य हुने गरे नगरेको	०–१	0=5	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि नियमितरुपमा कार्य हुने गरेको।	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमाआकलझुकल कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि बेलाबेलामा कार्य हुने गरेको।	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि कार्य हुने नगरेको।	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जाल मा कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि कार्य गरेकोप्रमाणित हुने बैठकका निर्णयपुस्तिका तथा निर्णय।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ््कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अ ङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचकको अङ्क**	**प्राप्ता ङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
९९				३.५.५	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्रसंजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासतालिमहरू प्रदान गर्ने गरे। नगरेको	०–१	0	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्रसंजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासतालिमहरू प्रदान गर्ने गरेको।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकार वाला निकायहरू बीच कार्यगत संयन्त्रसंजाल) का केही प्रतिनिधिलाई मात्र लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकास तालिम दिने कार्यक्रम रहेको।	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र ९संजाल) का प्रतिनिधिलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासतालिमहरू प्रदान गर्ने नगरे।	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्रसंजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासतालिम प्रदान गरेको कार्यकम संख्या र उपस्थिति।

तालिका १ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू											
नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५.०' ,'१' प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।											
सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१००				५.५.४	महिला विरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वियनका लागि तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्वाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वियन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन तथा कार्यान्वियन गर्ने गरे नगरेको	०–१	0	महिला विरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वियनका लागि तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्वाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वियन राष्ट्रिय कार्ययोजना ,मानव अधिकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन तथा कार्यान्वियन गर्ने गरेको ।	महिला विरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वियनका लागि तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्वाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वियन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरेपनि कार्यान्वियन नगरेको ।	महिला विरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वियनका लागि तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्वाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वियन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन तथा कार्यान्वियन गर्ने नगरेको ।	महिला विरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वियनका लागि तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्वाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वियन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा विनियोजन भएकोस्वीकृत वार्षिक कार्यकम र बजेट ।

अनुसूची २ कार्यशाला तयारी माइन्युट

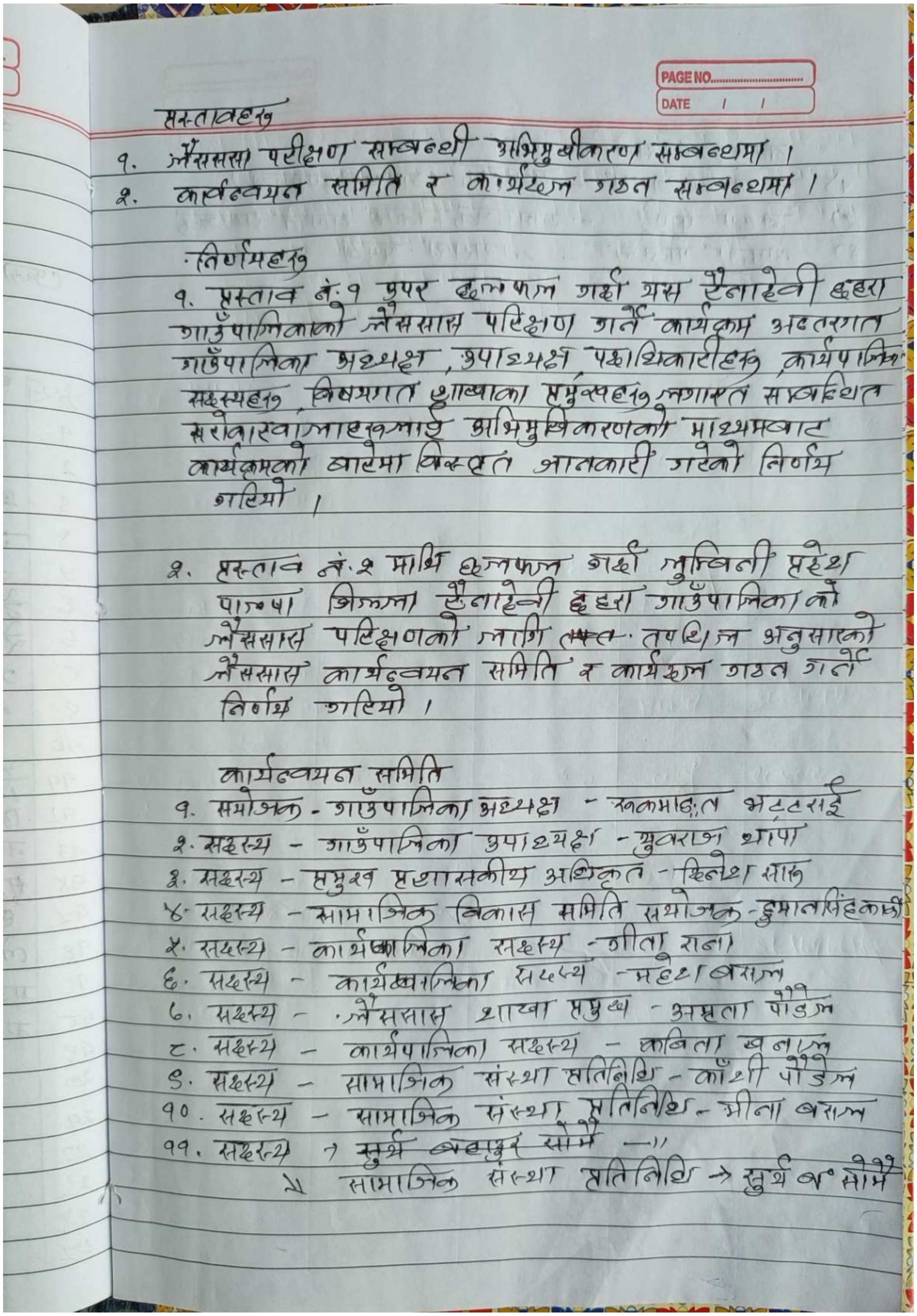

PAGE NO.
DATE / /

प्रस्तावहरु
१. लैससस परीक्षण सम्बन्धी अभिमुखीकरण सम्बन्धमा ।
२. कार्यान्वयन समिति र कार्यदल गठन सम्बन्धमा ।

निर्णयहरु
१. प्रस्ताव नं.१ उपर छलफल गर्दा यस रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाको लैससास परिक्षण गर्ने कार्यक्रम अन्तरगत गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष पदाधिकारीहरु, कार्यपालिका सदस्यहरु, विषयगत शाखाका प्रमुखहरु लगायत सम्बन्धित सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखीकरणको माध्यमबाट कार्यक्रमको बारेमा विस्तृत जानकारी गरेको निर्णय गरियो ।

२. प्रस्ताव नं.२ माथि छलफल गर्दा लुम्बिनी प्रदेश पाल्पा जिल्ला रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाको लैससास परिक्षणको लागि ~~लक्ष~~ तपशिल अनुसारको लैससास कार्यान्वयन समिति र कार्यदल गठन गर्ने निर्णय गरियो ।

कार्यान्वयन समिति
१. संयोजक - गाउँपालिका अध्यक्ष - खकमाद्‌त भट्टराई
२. सदस्य - गाउँपालिका उपाध्यक्ष - युवराज थापा
३. सदस्य - प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - क्लिश सोड
४. सदस्य - सामाजिक विकास समिति संयोजक - हुमानसिंहकार्की
५. सदस्य - कार्यपालिका सदस्य - गीता राना
६. सदस्य - कार्यपालिका सदस्य - महेश बराल
७. सदस्य - लैससास शाखा प्रमुख - अमृता पौडेल
८. सदस्य - कार्यपालिका सदस्य - कविता खनाल
९. सदस्य - सामाजिक संस्था प्रतिनिधि - काँशी पौडेल
१०. सदस्य - सामाजिक संस्था प्रतिनिधि - मीना बराल
११. सदस्य → ~~सुर्य बहादुर सोमै~~ —॥
→ सामाजिक संस्था प्रतिनिधि → सुर्य ब॰ सोमै

PAGE NO.

DATE / /

कार्यदल समिति गठन

१) युवराज थापा - संयोजक (गा॰पा॰ उपप्रमुख)

२) निशा पाण्डे - सामाजिक विकास समिति संयोजक

३) अमृता पौडेल - लैससास प्रमुख

अनुसूची ३ पहिलो दिनको कार्यशालाको सहभागी विवरण

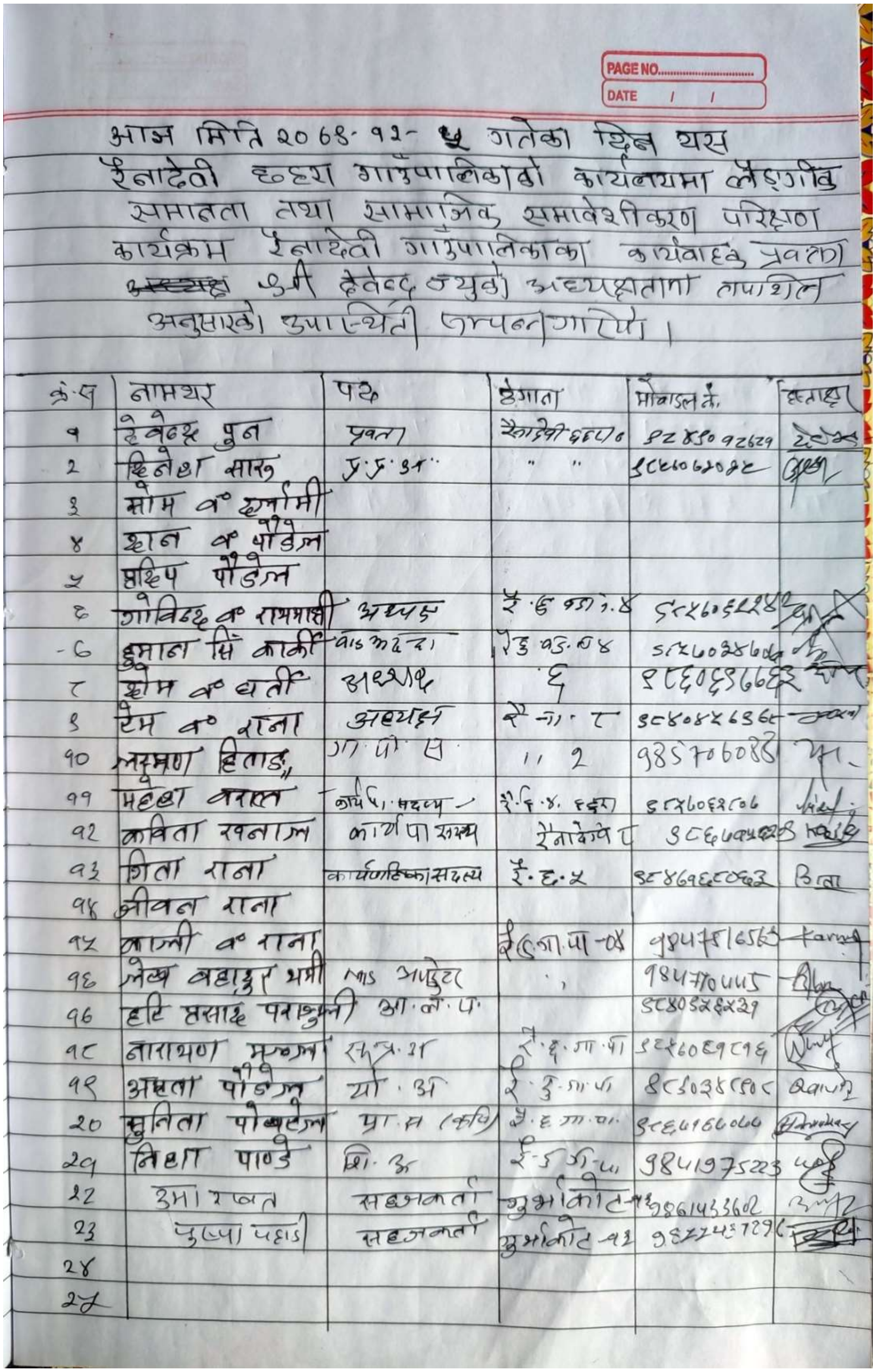

PAGE NO.

DATE / /

आज मिति २०७४-१२-५ गतेका दिन यस ऐरावती छहरा गाउँपालिकाको कार्यालयमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण कार्यक्रम ऐरावती गाउँपालिकाका कार्यवाहक प्रवक्ता ~~अध्यक्ष~~ श्री देवेन्द्र ज्यूको अध्यक्षतामा तपशिल अनुसारको उपस्थिति सम्पन्न गरियो ।

क्र.स	नामथर	पद	ठेगाना	मोबाइल नं.	हस्ताक्षर
१	देवेन्द्र पुन	प्रवक्ता	ऐरावती छहरा	९८५७०१२८२१	[illegible]
२	दिनेश सारु	प्र.प्र.अ.	" "	९८४७०६२०८८	[illegible]
३	सोम ब० घर्तीमगर				
४	ज्ञान ब० पौडेल				
५	प्रदिप पौडेल				
६	गोविन्द ब० रायमाझी	अध्यक्ष	ऐ.छ गा.पा.४	९८५७०६२२४८	[illegible]
७	हुमान सिं कार्की	वडा अध्यक्ष	ऐ.छ गा.पा.४	९८५७०३४७७०	[illegible]
८	होम ब० घर्ती	अध्यक्ष	६	९८६०६९७७६३	[illegible]
९	रेम ब० राना	अध्यक्ष	ऐ.गा. ८	९८४०८५६३६८	[illegible]
१०	लक्ष्मण हितांङ	गा.पा. स	,, २	९८५७०६०८३	[illegible]
११	महेश बराल	कार्यपालिका सदस्य	ऐ.छ.४.	९८५७०६२८०७	[illegible]
१२	कविता खनाल	कार्यपालिका सदस्य	ऐरावती ८	९८६७०[illegible]	[illegible]
१३	गिता राना	कार्यपालिका सदस्य	ऐ.छ.५	९८४७१६८०६२	[illegible]
१४	जीवन राना				
१५	काजी ब० राना		ऐ.छ.गा.पा.-०४	९८४७५१६५६३	Karma
१६	लेख बहादुर थापा	MIS अपरेटर	,,	९८४७७०४४५	[illegible]
१७	हरि प्रसाद पराजुली	आ.लें.प.		९८४०३५६५३१	[illegible]
१८	नारायण मल्ल	सू.प्र.अ.	ऐ.छ.गा.पा	९८५७०६१८१६	[illegible]
१९	अमृता पौडेल	यो.अ.	ऐ.छ.गा.पा	९८५०३५८५०८	[illegible]
२०	सुनिता पोखरेल	प्रा.स (कृषि)	ऐ.छ.गा.पा.	९८६७१६७०७७	[illegible]
२१	निशा पाण्डे	प्रा.अ.	ऐ.छ.गा.पा.	9841975223	[illegible]
२२	उमा रावत	सहजकर्ता	बुर्तिबाङ्ग	9861433602	[illegible]
२३	पुष्पा पहाडी	सहजकर्ता	बुर्तिबाङ्ग १२	९८५७४५७२९८	[illegible]
२४					
२५					

अनुसूची ४ दोस्रो दिनको कार्यशालाको सहभागी विवरण

PAGE NO.............................

DATE / /

आज मिति २०८१।१२।६ गतेका दिन यस रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाको कार्यालयमा लैङ्गीक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण कार्यक्रम रैनादेवी गाउँपालिकाका कार्यवाहक श्री देवेन्द्र (प्रवक्ता) पुन ज्युको अध्यक्षतामा तपशिल अनुसारको उपस्थिति सम्पन्न गरियो।

क्र.सं.	नामथर	पद	ठेगाना	हस्ताक्षर	मोबाइल नं.
१	देवेन्द्र पुन	प्रवक्ता		[signature]	९८४५०९२६०१
२	दिनेश भाट	प्र.प्र.अ.	रै.छ.	[signature]	९८०७०६२०४८
३	शोभ न पर्ताली				
४	महेश बराल	कि. सहायक	रै.छ.गा. ४	[signature]	९८५७०६२८०७
५	गोविन्द थापा	प्रहरी	" ४	[signature]	९८५७०६८८८२
६	दोलकष्ठ घर्ती	"	[illegible]	[signature]	९८६०६५५७६५
७	रेम बहादुर राना	अध्यक्ष	रै.गा. ८	[signature]	९८४०४४६९६८
८	गीता राना			[signature]	
९	कविता [illegible]	"		[signature]	९८६६७१५६२०९
१०	[illegible]	वडा [illegible]	रै.छ. ५	[signature]	९८५७३८४०६
११	[illegible] पाण्डे	शि. अ	रै.छ. गा.पा	[signature]	९८४५३६४२२३
१२	अमृता पाण्डेल	प्रो. अ.	रै.छ. गा.पा	[signature]	९८६०३४८३०८
१३	नारायण मल्ल	ज. प्र. स	"	[signature]	९८२६०८१८१६
१४	सुनिता पोखरेल	प्रा.स. (कृषि)	रै.छ.गा.पा	[signature]	९८८४१८६०६६
१५	हरि प्रसाद पराजुली	आ.ले.प.		[signature]	९८६०३२५२३१
१६	लेख बहादुर थापा	MIS अपरेटर	"	[signature]	९८५६१६०४४५
१७	सुष्मा पहाडी	सहजकर्ता	घुर्मीकोट -१२	[signature]	९८२२८३६०५६
१८	उमा रावत	सहजकर्ता	घुर्मीकोट -१२	[signature]	९८६१८३३६२
१९					
२०					
२१					
२२					
२३					
२४					
२५					

अनुसूची ५: कार्यशालाको फोटोहरु

<u>रैनादेवी छहरागाउँपालिकाको कार्यशाला फोटोहरु</u>

प्रदेश सुशासन केन्द्र, लुम्बिनी प्रदेश, नेपालगंज, बाँके
लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण
स्थानीय तहको नाम ....
प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम
मितिः ....
सहजीकरण ....
समृद्ध लुम्बिनी आत्मनिर्भर प्रदेश

प्रदेश सुशासन केन्द्र, लुम्बिनी प्रदेश, नेपालगंज, बाँके
लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण
स्थानीय तहको नाम
प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम
मिति:
सहजीकरण
समृद्ध लुम्बिनी आत्मनिर्भर प्रदेश

प्रदेश सुशासन केन्द्र, लुम्बिनी प्रदेश, नेपालगंज, बाँके
लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण
स्थानीय तहको नाम
प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम
मिति:
सहजीकरण
समृद्ध लुम्बिनी आत्मनिर्भर प्रदेश

अनुसूचि ६ पुनराबलोकन गरेका कागजातको सूची

कागजातको सूची

क. रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम

ख. रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाको बजेट

ग. रैनादेवी छहरागाउँपालिकाको योजना सम्बन्धि संक्षिप्त वस्तुगत विवरण

घ. नवौं गाउँसभाबाट स्वीकृत रैनादेवी छहरा गाउँपालिका विकास योजना

ङ. रैनादेवी छहरा पालिकाको निर्णय पुस्तिकाहरु